

Lietuviai puošia sovietų paviljoną EXPO-70

• "Expo — 70", tarptautinė parodoj Osakos mieste, Japonijoje, okupuotos Lietuvos lietuviai pasireikš geologijos skyriuje, kur bus parodytas, Tado ir Gintos Baginskių darbo, 14 kv. metrų ploto dekoratyvinis Sovietų S-gos žemėlapis iš bronzos ir kur būsią inkrustuoti Sovietijoje aptinkami mineralai. Dailininkai Mizgiriai paruošė tris vitrinas. Šiame geologijos skyriuje bus ir kitų lietuvių dailininkų darbų.

Tų lietuvių dėka, teigiamai, lankytojai Sovietų paviljone pasijusią kaip "pasakų karalystėje".

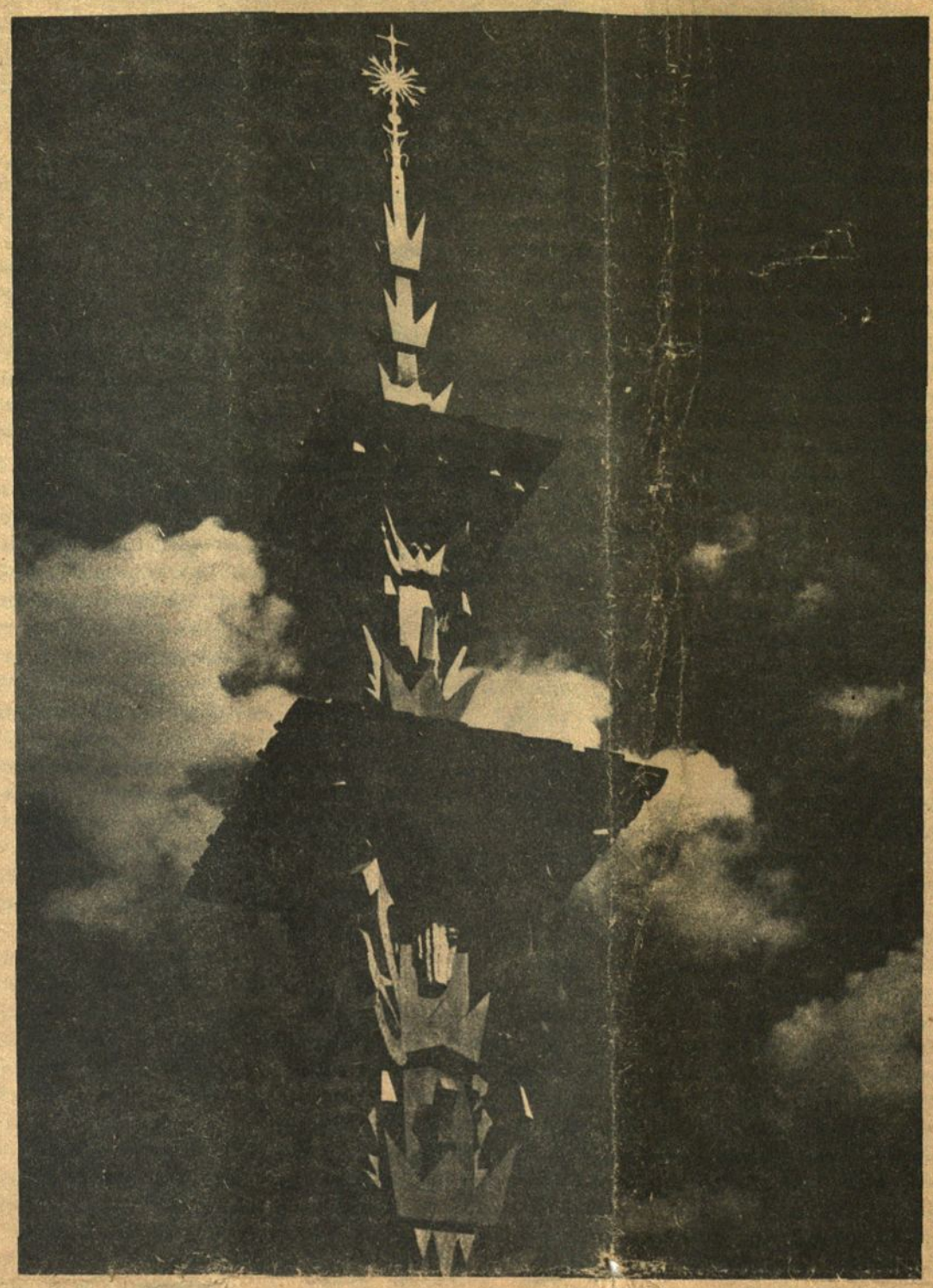
Sovietų paviljone, dar bus du lietuvių K. Morkūno vitražai ir abu "šlovina" sovietų temas, "Draugystė su Japonija" ir "Tarybinis jaunimas". Bus ir kiek lietuvių taikomosios dailės darbų, Kauno radijo gamyklos aparatai. Naujiena — tai keturios vilnietės lietuvių — manekenės demonstruos Vilniaus Modelių namų drabužius...

• Vidutinis Lietuvos gyventojų amžius — 72 metai, krašte dabar gyvena 3 mil. 100,000 gyventojų — šitaip teigia, atsakydamas į "Tiesos" klausimus, Centrinis statistikos įstaigos okup. Lietuvoje pareigūnas P. Adlys.

Adlys pripažino, kad šiemetinis surašymas, virto "savotiškais sociologiniais tyrinėjimais", kad gyventojai buvo verčiami atsakyti į sudėtingus klausimus. Pvz. jie buvo klausiami, kurią kitą šalies (t. y. Sovietų S-gos) tautų kalbą jie moka, gi stambiausiųjų Lietuvos miestų gyventojai turėjo paaiškinti ir apie transportą, būtent, kiek jie sugaista laiko kelionei į darbą ir pan.

• Okup Lietuvos prekybinis laivynas š. m. sausio mėn. pasipildė nauju laivu "Velsk". Jo kapitonas Dmitrijevass, dar kurį laiką plaukios "Velsku", liks ir dalis senosios įgulos. Dabar laivas išplaukė su kroviniu į Daniją.

"Tiesa" pažymi (nr. 10, sausio 14), kad "Lietuvos jūrų laivininkystė įsikūrė prieš metus". Pernai buvę

LIETUVOS KANČIOS SIMBOLIS. New Yorke pastatyto Lietuvos nepriklausomybės kovoms priminti kryžiaus detalė. Vyt. Maželio nuotrauka

ARTIMIEJI RYTAI GINKLŲ KOKYBĖS BANDYMAI IR BALANSAS

Beveik kasdieną pranešama apie pagyvėjusias kautynes tarp Izraelio ir jo arabų kaimynų. Jos liudija kad Izraelis labai norėtų įrodyti arabams, kad šiuo metu jie jokių būdu negali laimėti ginklu — tai gi turėtų taikos derybom

19 jos laivų, dabar esą 23, iki metų pabaigos tikimasi gauti dar vieną. Deja, visų laivų vardai yra rusiški, laivų vadovybėje vyrauja rusai, tad kas tame "Klaipėdos" laivyne yra lietuviška? (E)

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

ieškoti kokios nors išeities. Kaip žinia, Izraelis per vadinamą "šešių dienų" karą praktiškai sunaikino savo kaimynų Egipto, Sirijos ir Jordano armijas. Sovietai po to paskubėjo Egiptą ir Siriją vėl apginkluoti, tačiau jų suteiktų ginklų kokybė toli gražu nebuvo pavydėtina. Savaimė aišku, kad sovietai nedavė savo geriausių ginklų pataupydami juos sau, bet tik tai kas jiems atliko. Atrodo, kad jie nėra

suinteresuoti Izraelio sunaikinimu, bet dabartinės padėties išlaikymu, kuri arabus stumia į jų glėbį. Arabai, tai permatydami, pradėjo ginklų ir politinės pagalbos dairytis kitur.

Tai paminėjus turime kiek sustoti prie Prancūzijos — Libijos ginklų sandėrio. Libija — nedidelis kraštas, ne turis nė 2 milijonų gyventojų, kaip žinia, ilgesnį laiką buvo amerikiečių ir britų įtakoje. Per "šešių dienų" karą Libija buvo pratiškai neutrali, kas privedė prie didesnių vidaus neramumų, kurie pasibaigė karaliaus Idris V pavarymu ir revoliucinės vyriausybės sudarymu. Naujas valdovas pulk. Muammar Daddafi yra smarkus Izraelio priešininkas. Jis išprašė amerikiečius iš jų turėtos Wheelus aviacijos bazės, kurios visi įrengimai atiteks jam. Libijos ūkinė būklė dėka gausių naftos šaltinių yra labai gera. Skaičiuojama, kad šiais metais Libija turės apie vieną bilijoną dolerių pajamų iš naftos. Dėl viso to Libijai nereikėjo ilgai dairytis ginklų. Pulkininkas Gaddafi susitarė su Prancūzija dėl 100 modernių karinių lėktuvų "Mirage" pristatymo. Kaip atsimename "Mirage" lėktuvai Izraeliui

LIETUVIŲ OPERA CHICAGOJE RUOŠIASI NAUJAM PASTATYMOUI

Chicagos lietuvių operai dideliais žingsniais skubant į naujosios premjeros — Verdi 4 veiksmų ir prologo operos "Likimo galios pastatymą, valdybos rūpesčiu, š. m.

vasario 8 d. Bičiūnienės svetainės patalpose įvyko spaudos atstovų ir meno vadovų ir valdybos pasikalbėjimai — konferencija.

Spaudos atstovų klausimai buvo nukreipti į Likimo galios dirigentą ir meno vadovą prof. Vytautą Marijošius. Klausimai įvairūs, kai kurie net liečiantys ir politinius aspektus. Nežiūrint kad klausimai iš anksto nebuvo žinomi, prof. Marijošius atsakinėjo ar aiškino labai įtikinamai, aiškiai, drąsiai ir išsamiai, vietomis neaplenkdamas ir gražaus humoro.

atnešė laimėjimą. Vėliau de Gaulle sustabdė Izraeliui ginklų tiekimą. Tada JAV pardavė Izraeliui savo 50 Phantom (F-4), kurie yra pranašesni už arabų sovietų gamybos lėktuvus — Mig 21. Ta nauja persvara naudodamies Izraelitai dabar siaučia po Egipto padangę.

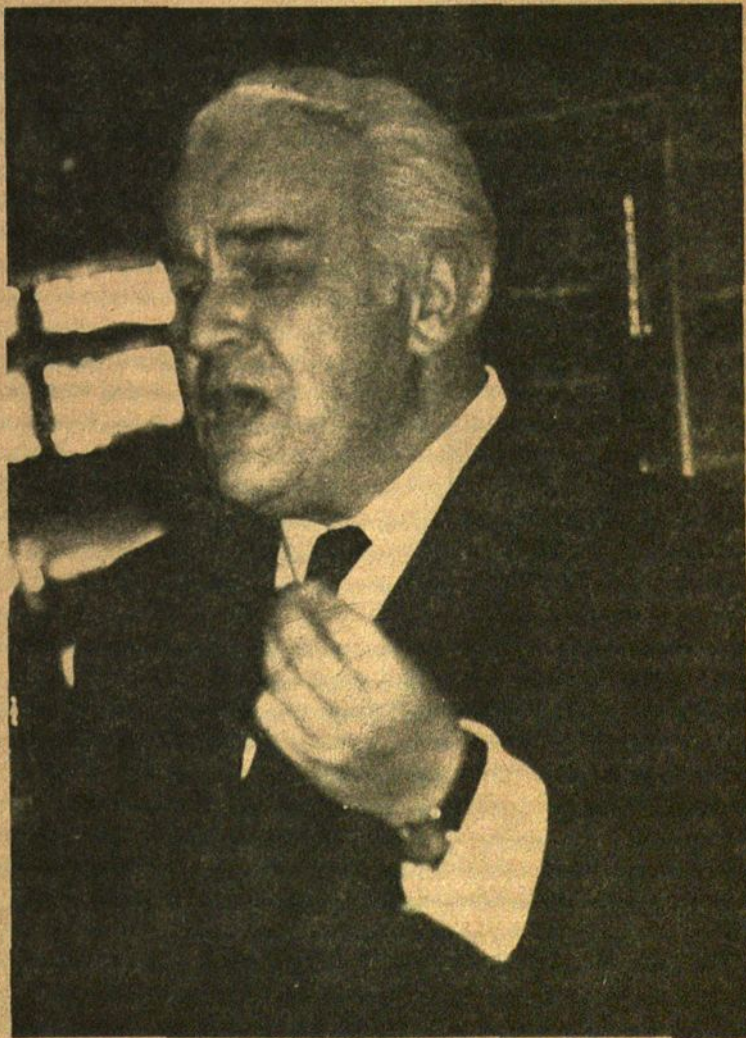
Prancūzai aiškinasi, kad parduodami už 147 milijonus dolerių 100 Mirage lėktuvų, kurių 80 tėra tikri kovos lėktuvai, kiti 20 skirti lakūnų paruošimui, jie nesuardė ginklų balanso Artimuosiuose Rytuose. Atvirkščiai, jie bandą išstumti sovietus iš dominavimo Art. Rytų ginklų rinkoje. Be to, Libija nėra tiesioginis karo dalyvis. (Kam, tačiau reikalingi Libijai 100 modernių lėktuvų, jei ji nesirengia su kuo nors kovoti?) Be to, nurodo prancūzai, tie lėktuvai bus pradėti pristatinti tik 1971 metais ir tiekimas nusitęs iki 1974 metų. Anksčiau Libija net ir negalėtų naudotis lėktuvais, nes lakūnų paruošimas mažiausiai užtrunka apie 2-3 metus. Net gi, jei Libija perleistų tuos lėktuvus Egiptui, ir tas ilgesnį laiką negalės jais naudotis. Be to, Prancūzijai gyveniminiai reikalinga Libijos nafta po Suezio kanalo uždarymo.

Verdi opera Likimo galia ne paties prof. Marijošaus parinkta šių metų sezonui, o kad Chicagos lietuvių opera ją stato — nieko stebėtino, nes viso pasaulio scenose Verdi vyrauja ir skaičiumi, ir kokybe. Lietuviškų operų skaičius labai mažas, pasirinkimo nėra, o muzikine verte dar nepertoli pažengta. Jei jau ir atsirastų nauja lietuviška opera, tai jos pastatymas, nesant gaidų, orkestruotės ir negalint nuomotis kostiumų peržengtų visas samatos ribas. Tačiau, Chicagos lietuvių opera planuoja ir lietuviškųjų operų pastatymus.

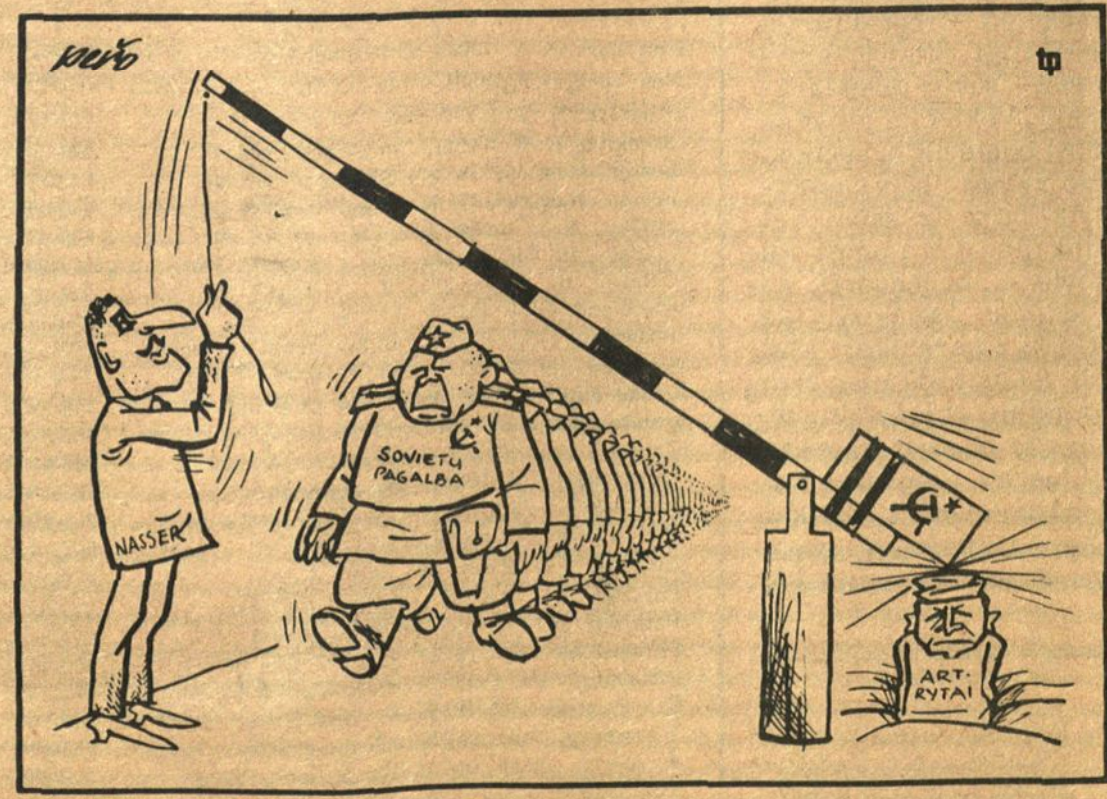
Prof. Marijošius mažoms tautoms siūlo daug dirbti kultūriniam kelyje ir vertikaliajoje linijoje, stengiantis siekti ne kiekybės, bet kokybės. Jis visad lankysis tokius spektaklius, kaip Clevelando tautinių šokių ansamblio Grandinė, panašius koncertus, kaip Stankaitytės,

(Nukelta į 2 psl.)

(Nukelta į 4 psl.)

Dirigentas Vytautas Marijošius Lietuvių operos spaudos konferencijoje sausio 24 d. Healthy Food-Bičiūnienės restorane atsako į klausimus spaudos ir radijo atstovams apie Verdi — Likimo galia, kurios premjera įvyks balandžio 18 d. Chicagoje. G. Bičiūnaitės nuotrauka

Be žodžių...

PO PIETU KRYŽIUM

VLADAS RADZEVIČIUS

LIETUVIŠKI PARENGIMAI

Adelaidės lietuviai šiomis dienomis sudarė ir viešai paskelbė taip vadinamą "parengimų kalendorių" 1970 metams. Tą kalendorių, be abejonės, reikia laikyti užplanuotos lietuviškos veiklos veidrodžiu bėgamiems metams. O ta veikla, žiūrint į ją vien tik kiekybiniu atžvilgiu, yra labai gausi. Adelaidiškai yra numatė ir be abejonės duos visuomenei net 78 viešus parengimus. Tais parengimais gausiausi yra gegužės ir gruodžio mėnesiai -- net po devynis. Kitais mėnesiais išpuola po septynis, šešis ir mažiausiai penkis parengimus.

Iš tų parengimų tik 23 yra grynai pramoginiai -- 18 balių ir 5 gegužinės. Likusieji 55 parengimai jau yra su kultūriniu, religiniu politiniu ar organizaciniu atspalviu.

Pereinant prie šių parengimų grupavimo, į akis krinta jaunimo ir jaunimui skirtų parengimų grupė. Šiai grupei numatyti devyni parengimai (įskaitant tris tautinių šokių grupės parengimus, tačiau praleidžiant reguliarias mėnesines skautų suėigas).

Adelaidės lietuviai savo organizacinius reikalus šiais metais nagrinės septyniuose susirinkimuose. Aštuonis kartus jie rengs suaktis ar tautinių švenčių minėjimus. Prie jų tenka dar pridėti tris grynai religinius minėjimus ir du politinius parengimus (išvežtųjų minėjimas kartu su kitais pabaltiečiais ir aktyvus įsijungimas į pavergtųjų savitės iškilmes).

Didesnio masto koncertų numatyti keturi. Pats reikšmingiausias iš jų, be abejonės, bus solisto Stasio Baro koncertas, kuriam Adelaidė ruošiasi ypatingu atsidėjimu. Metinis Lituanian choro koncertas, vadovaujant naujai dirigentei solistei G. Vasiliauskienei, nukeltas į metų pabaigą.

Literatūros Vakarai, Talentų Vakarai, Šiupinys (daina, muzika, deklamacijos) suima tris kitus savaitgalius (visi lietuviški vieši parengimai vyksta šeštadienį arba sekmadienį vakarais).

Vietos lietuvių teatras Vaidila kalendoriuje yra pasiskyręs sau du vakarus. Šiandien dar nežinoma kuo jie lietuviškus vakarus nudžiugins. Jų paskutinis vaidinimas -- Mykolaičio-Putino "Valdovas" visus maloniai nustebino.

Kokybės atžvilgiu reikšmingomis tenka laikyti ir taip vadinamąs kultūrinės popietes, kurias čia rengia apylinkės kultūrininkai. Šiomet numatytos net penkios tokios popietės. Šių popiečių metu adelaidiškai supažindinami su naujomis knygomis, naujomis lietuviškos dainos ir muzikos plokštelėmis arba pristatomas tai vienas, tai kitas pasižymėjęs lietuvis kūrėjas.

Išskyrus solisto Baro koncertą, visi kiti Adelaidėje numatyti kultūriniai parengimai bus atlikti savomis, vietinėmis pajėgomis. Dėl to prieš organizatorių ir programos išpildytojų akis atsistoja sunkaus ir dažnai labai nedėkingo darbo metai. Be šių čia minėtų parengimų, visa eilė Adelaidės kultūrinių vienetų metų eigoje yra numatę savo išvykas į kitas lietuvių kolonijas. Bene toliausią suolių šiuo atveju šoka Adelaidės vyrų oktetas su soliste G. Vasiliauskiene, pianiste N. Masiulyte ir Moterų Kvartetu. Vasario 16-sios proga jie visi vyksta koncertuoti į Vakarų Australijos sostinę Perthą, o tarp jo ir Adelaidės yra 1700 mylių atstumas, kuris driekiasi per dykumas.

Čia buvo paduotas tik vienos kolonijos kalendorius. Panašius savo veiklos kalendorius su mažesniais kiekiais viešų parengimų, yra sudariusios ir kitos Australijos lietuvių kolonijos, kaip Melbourne, Sydneyje, Geelongas, Canberrą ir tt. Atrodo, kad verta pastebėti, jog visi kultūriniai vienetai, kuriems užkraunama pati didžiausia našta visuose vietiniuose parengimuose, tuo pačiu metu ruošiasi ir visuotinam sąskrydžiui -- periodinėms Lietuvių Dienoms Melbourne šių metų pabaigoje.

• DAIL JONAS URBONAS, kaip praneša "Mūsų Pastogė", š.m. vasario 9 d. išvyksta iš Sydneyje į Jungtines Valstijas ilgesniame apsigyvenimui. Jis vežasi eilę savo kūrinių ir palnuoja gyvenimą pradėti individualinėmis parodomis didesniuose Amerikos centruose.

• SOLISTAS S. BARAS savo koncertu Adelaidėje š.m. vasario 28 dieną pradės Adelaidės Meno Festivalio iškilmes. Šiam festivaliui iš viso pasaulio yra kviečiami žymūs menininkai ir meniniai ansambliai. S. Baro koncertas įjungiamas į Meno Festivalį pasirūpinus vietinis koncerto rengimo komitetas.

• ARMIDA KRISTINA DUMSKYTE baigdama Melbourne Universitete odontologiją, gavo geriausią to fakulteto premiją. Žinoma čia William Leslie Elvins premijos vardu. Ji susideda iš aukso medalių ir atitinkamos pinigų sumos.

• SYDNEYJE LIETUVIAI, pagerbdami neseniai mirusį Krašto Valdybos pirmininką a.a. S. Narušį, vietoj gėlių ant jo kapo, skiria atitinkamas pinigų sumas vietos kultūriniais reikalams. Aukos iš šiuo laikų dar tebeplaukia.

• MELBOURNE IR SYDNEYJE apylinkės šiuo metu energingai dirba, kad išgautų leidimus pardavinėti svaigalams gėrimus. Pajamos iš tų gėrimų pardavinėjimo žymiai palengvina išlaikyti įsigytus bendruomeninius namus. Deja, Sydneyje, atrodo, tik tada pajėgs įsigyti namus, kai gaus leidimą svaigalams pardavinėti.

VELNIO PAKTAS (3)

SLAPTAS SUSITARIMAS TARP LENINO IR TROCKIO

Iškilus kompartijos centre ginčui dėl vokiečių "diktato", Trockis pasiūlė tokį sprendimą: Nebus daroma nei taika, nei karas, jis grįšias į Brest-Litovsk atmeti vokiečių sąlygas ir pareikš vokiečiams, kad Rusija pasitraukia iš karo. "Mes nebekariausime prieš jus, darykit ką jūs norite!" Tada pasirodys kokia bus vokiečių reakcija. Greičiausiai jie nieko nedarys, nes jiems reikalinga armija vakaruose. Jei jie atnaujins karinius veiksmus ir puls kraštą, kuris deklaruos taiką, tai jie tik susikompromituos savo tautiečių akyse ir vokiečių proletariatui tai bus ženklu revoliucijai.

Trockis turėjo įprotį galvoti, kad ideologinė pergalė tampa materialine pergale, kad demaskuotas priešas jau būna pralaimėjusiu priešui. Tai buvo jo intelektualinė yda, kuri vėliau jam brangiai atsiėjo kovoje prieš Staliną. Po šito pasiūlymo partijos centro komitetui, Trockis turėjo konfidencialų pasikalbėjimą su Leninu.

Leninas: -- Visa tai būtų puiku, jei generolas Hoffmann neturėtų galimybės pradėti puolimą prieš mus. Jis pasirems keliais bavarų rinktiniais pulkais, sudarytais iš jaunų kaimiečių. Ar daug jų reikės, kad mus sumušus? Tu pats sakai, kad mūsų apkasai tušti. Kas daryti, jei vokiečiai atnaujins puolimą?

Trockis: -- Tokiu atveju mes būsime priversti pasirašyti taiką, bet visi žinos, kad mes tai buvome priversti padaryti. Ir tokiu būdu bus sugriauta legenda apie mūsų slaptą sandėrį su hohenzollernais!

Leninas: -- Be abejo. Bet mes smarkiai rizikuojame. Mes turime aukotis dėl Vokietijos revoliucijos, kas yra mūsų prievolė. Vokietijos revoliucija yra daug svarbesnė už mūsų. Bet kada gi ji kils? Paspalptis, iki kol ji kils, mūsų revoliucija yra svarbiausia. Ir jai reikia užtikrinti pergalę bet kokia kaina... Prileiskim, kad mes atsisakome pasirašyti taiką ir vokiečiai pradeda puolimą. Ką tu darysi?

Trockis: -- Mes pasirašysime taiką durtuvų grąsinami. Visas pasaulis bus liudininku.

Leninas: -- Tad tu daugiau nplaikysi "revoliucinio karo"?

Trockis: -- Jokių būdu ne.

Leninas: -- Tokiu atveju rizikuokime. Mums gresia didelis pavojus prarasti Latviją ir Estiją. Bet mudviejų geras savitarpio sutarimas vertas paaukoti Latviją ir Estiją!...

Leninas: -- Tad tu daugiau nplaikysi "revoliucinio karo"?

Trockis: -- Jokių būdu ne.

Leninas: -- Tokiu atveju rizikuokime. Mums gresia didelis pavojus prarasti Latviją ir Estiją. Bet mudviejų geras savitarpio sutarimas vertas paaukoti Latviją ir Estiją!...

Leninas: -- Tad tu daugiau nplaikysi "revoliucinio karo"?

Trockis: -- Jokių būdu ne.

Leninas: -- Tokiu atveju rizikuokime. Mums gresia didelis pavojus prarasti Latviją ir Estiją. Bet mudviejų geras savitarpio sutarimas vertas paaukoti Latviją ir Estiją!...

Leninas: -- Tad tu daugiau nplaikysi "revoliucinio karo"?

Trockis: -- Jokių būdu ne.

Leninas: -- Tokiu atveju rizikuokime. Mums gresia didelis pavojus prarasti Latviją ir Estiją. Bet mudviejų geras savitarpio sutarimas vertas paaukoti Latviją ir Estiją!...

Leninas: -- Tad tu daugiau nplaikysi "revoliucinio karo"?

Trockis: -- Jokių būdu ne.

Leninas: -- Tokiu atveju rizikuokime. Mums gresia didelis pavojus prarasti Latviją ir Estiją. Bet mudviejų geras savitarpio sutarimas vertas paaukoti Latviją ir Estiją!...

Tai buvo lyg slaptas susitarimas tarp Lenino ir Trockio. Leninas sutiko bandyti Trockio pasiūlymą, o Trockis iš savo pusės pasižadėjo, nepasisekimo atveju, bendromis pastangomis su Leninu išgauti partijos pritarimą taikai.

Sugrįžęs į Brest-Litovsk, Trockis su savo deklaracija sukėlė audrą. "Mes pasitraukiame iš karo. Savo nutarimą mes skelbiame visoms tautomis ir vyriausybėms. Mes duodame įsakymą demobilizacijai... Bet tuo pačiu metu mes atsisakome paremti vokiečių imperializmo ir austrų - vengrų durklo smūgi gyvoms tautoms. Mes negalėsime padėti parašą po sutarties, kuri reikš milijonams žmonių vergiją, kančią ir mizeriją".

Pasakęs tuos žodžius Trockis atsistojo visiems tylint iš nustebimo. Tik vienas gen. Hoffmann sukando dantis ir sumurmėjo: "Negirdėtas dalykas!" Trockis atsakė toliau derėtis. Jis susikrovė bylas ir apėjo nustebusius partnerius.

Tarp vokiečių prasiėjo diskusijos. Ar tai negarantavo Vokietijai taiką rytuose? Lenkija ir Lietuva, kiekvieną atveju, buvo vokiečių okupuotos. Nebetaip svarbu buvo skubėti užimti kitas teritorijas. Reikėjo permesti jėgas į vakarus, o ten laimėjus, kas tada uždraustų pradėti karą prieš Rusiją? Kam skubėti? Tai buvo teisingas sprendimas. Bet vokiečių garbė buvo ižeista. Kaip galima buvo leisti triumfuoti Trockiui? Vokiečiai buvo ištroškę užkariavimų rytuose ir dabar, kai priešais juos silpna Rusija, kodėl ne pasinaudoti. Ir prie šio argumento prisidėjo dar naujas, tai antibolševizmas.

Tad greitomis buvo nutarta atnaujinti puolimus, užgrobti Latviją, Estiją ir Ukrainą. Apie vasario vidurį vokiečiai pradėjo "laisvinti" tas tautas iš po bolševikinio teroro. Ir tuo pačiu laiku bolševikų vyriausybėi teikė ultimatumą ne stabdyti terorą, bet per dvi dienas priimti taikos sąlygas, padedant parašą po Brest-Litovsk sutartimi. Šitoj jū laikysenoj buvo prieštaravimų. Vokiečiai patys su kūrė bolševikinį režimą, kad rytuose būtų pasirašyta taika ir dabar vėl atnaujino karą prieš bolševikus. Ludendorff, norėdamas pateisinti šią taktiką pareiškė: "Gal būt tokiu būdu mes pribaisime bolševikinį režimą ir pagerinsime santykius su rusų aukštąja bendruomene". Taip kalbėjo Ludendorff, kuris prieš metus pats pasiun-

tė Leniną Rusijon daryti revoliucijos. Matyt sudarytoji su Leninu sąjunga pradėjo vokiečiams graužti sąžinę.

Šis ultimatumas sovietuose sukėlė paniką. Prispirti priesienos, jie turėjo tik 72 valandas nuspręsti ar tęsti beviltišką karą, ar pasiduoti vokiečių spaudimui. Vokiečių pirmieji daliniai nesutiko frone jokio pasipriešinimo ir artėjo prie Petrogrado, jog bolševikai turėjo skubiai perkelti savo vyriausybę į Maskvą, kad būtų toliau nuo vokiečių patrankų. Centro komitetas audringai posėdžiavo naktį ir pagaliau Leninui pavyko taryboje 116 balsais prieš 111 ipiršti savo pažiūras. Tai buvo pasekmė slapto susitarimo su Trockiui. Nei taryba, nei centro komitetas nepajėgė nugaltėti abiejų vadų. Ir grieždami dantimis sutiko, kad būtų pasirašyta taikos sutartis.

Kai prieš metus vokiečiai pasiuntė Rusijon Leniną, jie gal ir nenumatė pilnai savo žygio pasekmių, bet kai išgelbėjo Lenino vyriausybę nuo katastrofos, žinojo ką daro. Pradžioj jie darė strateginiais sumetimais, šį kartą politi-

niais. Tada tikėjosi, kad su bolševikine vyriausybe sukurs taiką rytuose ir laimės pergalę vakaruose, šį kartą norėjo kolonizuoti visą Rusiją. (Bus daugiau)

ARTIMIEJI RYTAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

Visus tuos argumentus prezidentas Pompidou išdėstys prezidentui Nixonui viešėdamas Washingtono šio mėnesio pabaigoje. Šiaip ar taip prancūzų įsimaišymas į Artimųjų Rytų apginklavimą gali pakeisti lygsvarą, kurios išlaikymu yra susirūpinę ir Washingtonas ir Maskva. Tai paaiškina ir Izraelio norą priversti arabus dėl taikos derybų jau dabar, bet ne vėliau.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerei pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGITS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, AUTOMOBILIAMS — ZAPOROZEC ZAZ 966 — ribotame skaičiuje, — šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Tel. (212) 245-7905

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue ---- Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
Brooklyn, N. Y. 11207, 2947 Fulton St. 647-6576
Brooklyn, N. Y. 11211, 370 Union Avenue 384-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue 542-1767
Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue 246-9738
Lakewood, N. J. 08701, 288 Main Street 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06519, 509 Congress Avenue 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 373-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 99 Main Street 274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street 756-6766
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street 743-0440

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.LITUANISTINIŲ
MOKYKLŲ REIKALU

Dar tik visai neseniai, mažesnės lietuvių kolonijos, skaudžiai pergyveno katalikiškų parapijinių mokyklų krizę. Dėl mokinių stokos ir mokytojų seselių trūkumo, kai kur tokios mokyklos buvo uždarytos, perkeltos į didesnes kolonijas. Šios krizės būtime išvengę, jei būtime, šiek tiek, daugiau įvertinę lietuviškos mokyklos reikšmę. Tad neverskime kaltės kitiems o pirmoji eilė pasišūrimui į save. Įvairūs lenktyniavimai pertekliu ir nutolinimas šeimų nuo lietuviškojo centro, "apsunkino" tokias šeimas atvežti savo vaikus mokyti lietuviškoje mokykloje. Ir vis dėl to gražių namelių ir lygių kelelių, o kaip atrodė, tokiems jau visai rami širdelė, nors ir ne savo tėviškė. Netrukus ir vėl prasvito galimybė, vietos parapijų klebonų pastangomis, tose pačiose patalpose, išteigti lituanistinę mokyklą. Kas gi atsitiko? Ogi pradėjome ir vėl slėpti. Prieš keletą metų bruzdėjome ir kaltinome kitus, dėl uždarymo lietuviškos parapijinės mokyklos o dabar, kaip atrodė, kaltininkais buvome patys. Neatkreipėm pilno dėmesio į lietuviškos mokyklos reikšmę, o skaudžiai pasimokė, susipratom tik keitiems meteliams. Šiandien ir vėl atrodo, jog ateina metas, kad ir lituanistinės mokyklos mažesnėse kolonijose nebeišsilaikys. Kai kurie tėvai priešinosi šiam kilniam tikslui, neleidami iš viso savo vaikų, kiti gi įpusėjus ar tik pradėjus mokslo metus, atsiima juos iš lietuviškos mokyklos. Ir kas stebėtina, kad tokie tėvai randa pasiteisinimų, tokiame neapgalvotame veiksmui. "Esą: mokytojai patys ne mokėdami, mokys dar ir mano vaikus"! "Aš pats ar pati mokysiu juos namie"!

Kas rūpinasi tuo reikalu ir dirba su jaunimu, tas žalos nepadarys nei jums, nei jūsų vaikams, nei mūsų lietuviškai visuomenei. Mokytojai dirba lituanistinėje mokykloje ne dėl garbės ar pasipelnymo, bet iš pasi-aukojimo jūsų šeimoms, mūsų tautos ir mūsų jaunosios kartos labui... Suprasdami ir įvertindami lietuviškos mokyklos reikšmę užsienyje, mes turėtume tik džiaugtis, kad mūsų mažosios kolonijose yra lituanisti-

nės mokyklos. Mokytojai kurie dirba su jūsų vaikais, jų nenustatys prieš jus, jei tik jūs tėvai, prisidėsite auklėdami savo vaikus šeimoje paklusnumo ir nenustatydami juos prieš mokytojus. Ta da nereikės skųstis mokytojais, jei tavo vaikas bus paklusnus ir pagarbiai žiūrės į mokytoją. Argi mokytojai yra lengva dirbti ir atsiekti tikslo klasėje, jei keli neklaūžados drumsčia ramybę ir trukdo kitiems, geriems mokinukams. Mokytojas išvedamas iš kantrybės ir nežino ką daryti, nes iš tokio vaiko tėvų nėra pritarimo, o atvirkščiai: mokytojas apkaltinamas, o vaikas, tūpinėjančios mamytės su pataikavimais, pateisinamas. Jei tai buvo nubaustas vienokiu ar kitokiu būdu. "Esą: jei mokytojas šitaip stačioskai elgiasi su mano vaiku (pavarant jį iš klasės arba vienai dienai namo už nepaklusnumą) neleidžiui daugiau jo į tokią mokyklą arba nemokėsiu už mokslą arba dar geriau -- mokysiu pati namie".

Čia ne mokytojo kaltė, o jūsų. Tų, kurie kritikuojate mokytojus namie vaikų akivaizdoje ir lengvabūdiškai pateisinate visus, vaiko kaprizus. Tėvai privalo sudrausti savo vaikus namie už nepaklusnumą ir trukdymą mokytojams mokykloje. Jeigu vienam ar kitam būna abejonių dėl vaikų auklėjimo lituanistinėje mokykloje, tam yra tėvų komitetas, kurį jūs patys išsirenkant ir jis dirba be jokio atlyginimo jūsų ir jūsų vaikų labui. Nė vienas mokytojas be tėvų komiteto žinios, be švietimo centro Chicagoje, negali imtis savo iniciatyvos ir bet kokių nepageidaujamų priemonių. Kad visa tai išsiaiškinus šaukiame tėvų komiteto posėdžiai.

Nesvarbu, kad ir mes esame užsispyrę žemaičiai, ar maištaujantieji suvalkiečiai, bei jautrūs aukštaičiai, džūkai ar zanavykai. Mes esame visi vienos motinos Tėvynės vaikai ir turime dirbti išvien, remdami savąją prigimtą, nes mūsų kilmė yra iš tos pačios šiaurinės pastogės ir motinos prie ratelio, balanės šviesoje, kuri mokė iš elementoriaus lietuviškai! Tad ir dirbkime su meile ir pasiūlymimais nenuilstama kova už mūsų Tėvynės Lietuvos laisvę ir mūsų jaunosios kar-

Istorijos tekmeje du svarbūs veiksniai nustato tautų tolimesnę išsivystymą. Pirmas, tautinis arba vidaus veiksnys, būtent, tautos politinis ir kultūrinis subrendimas ir jos žmonių patvarumas. Antras veiksnys yra tarptautinės arba išorinės aplinkybės.

Stabtelėkim ties pastaruoju veiksmu. Atseit, ties padėtimi, kuri kyla iš kitų tautų, ypač iš galingų kaimynų politikos. Lietuvos lemtis buvo kovoti dėl savo būvio tarp vokiečių ir rusų. Tarptautinės politikos konjunktūros kartais buvo palankios lietuvių tautai, kaip pavyzdžiui, vėlyvoje viduramžiuose, kada iškilo į galybes Didžioji Lietuvos Kunigaikštija. Kartais ne. Antai, nuo Vienos taikos iki pirmojo pasaulinio karo Lietuvos tarptautinė padėtis buvo užšaldyta. Jokių būdu lietuviai savomis jėgomis negalėjo atsikratyti nuo rusų jungo. Taipogi mūsų kaimams nepavyko rasti užtarėjų Vakarų valstybių tarpe. Nežiūrint to, pirmasis veiksnys -- tautinis pradas išliko galus ir kūrybingas. Atgijo ir išsivystė tautos sąmoningumas. Tautos kamienas atmušė kultūros baruos vokietinimo, rusinimo bei lenkinimo antpuolius. Buvo didelių nuostolių, tačiau tautinė kultūra išliko. Vidujinis veiksnys brandino lietuvių tautą.

Politinė konjunktūra vėl padarė griežtą posūkį Didžiojo karo metu. Subyrėjo Rusų imperija, subyrėjo ir kaiserio galybė. Sąlygos tarptautinėje arenoje taip susiklojo, kad lietuvių tauta apsisprendė atsistoti ant kojų ir atstatyti savą nepriklausomą valstybę.

tos šviesesnė ateitį. Garbė akademikams -- mūsų šviesuomenei ir visiems kurie dirba lietuviškos darbo užsienyje. Jūs dirbate daug, bet, deja, tik viena kryptimi. Atsisukite, radę laiko, ir pasižiūrėkite kur jūs su jaunimas? Ar jis sukurė lietuvišką šeimą? Ar jis puoselėja tai ką jūs sukūrėte? Tie visi kilūs darbai lietuvių, kuriuos jūs pradėjote ir tęsiate išeivijoje ir baigsis tik su jumis, jei ne paliksime savo vietoje kas pavauduotų, kas sukurta išlaikytų ir tęstų neužbaigtą kovą toliau. Lietuviai vaikai yra visos mūsų lietuviškos išeivijos ir mūsų lietuvių visuomenės vaikai! Jei nemokysim savo vaikų lietuviškai ir nesirūpinsim mūsų jaunosios kartos auklėjimu lietuviškoje dvasioje, tai mes tada neverti vadintis lietuviais -- o tik do-lerio vergais.

Leiskime savo atžalų į lituanistines mokyklas. Remkime tą brangų židinį. Mūsų tautos išsilaukimo židinį užsienyje!...

Petras Matiukas

NAIVIAI TIKĖJOME, KAD
KITI IŠLAISVINS LIETUVĄ

DR. ALGIRDAS BUDRECKIS

Bet to neužteko. Nepakako vien palankių tarptautinių aplinkybių. Dar reikėjo ginklu atmušti grobuoniškus kaimynus.

Dar reikėjo diplomatinio būdu iškovoti valstybės teisėtumo pripažinimą. Dar reikėjo iš karo grūvėsių sukurti ūkinę ir vi suomeninę santvarką. Čia visu savo dinamiku mūsų atsispindėjo lietuvių tautos kultūrinis bei politinis subrendimas.

Lyg gamtos sukrėtimas, tarytum antrasis ledynmečio antplūdis, tarptautinė konjunktūra vėl padarė griežtą posūkį. Ši kartą Lietuvai buvo nelaimingas posūkis. Totalitinių galybėms susitarus, Rytų Europa buvo padalyta į politinės įtakos sferas. Sovietai sugriovė Lietuvos valstybės pamatus, išardė ūkinę santvarką ir bandė užgulti tautinę kultūrą. Triskart lietuviams teko nešti svetimųjų okupacijos našą. Dalis tautos buvo sistematingai išnaikinta, masiniai ištremta į taigas ir tundrą. Dalį karo vėtra išblaškė po Vakarų Europą.

Tautos kamienas dar kartą parodė savo atsparumą. Lietuviams krašte teko priešintis pirmąjį sovietizacijai, Lietuviai ir pasipriešino nacių pastangoms juos sugermanizuoti. Antrai sovietų okupacijai kraštą užklupus, ištisą dešimtmetį savo jaunimo krauju priešinosi lietuvių tauta sovietizacijai ir rusinimui. Dar 1956 metais mūsų partizanų saujelė Žemaitijoje paleido pasakutinę šūvių salvę už laisvę.

Ateities istorikas sau statys klausimą, ar Lietuvos politiniai pabėgėliai sėdėjo prie Babilono ir verkė, praradę savo tėvynę? Ar jie pasidavė be žymės tarptautinei padėčiai. Koks bus to istoriko nuosprendis?

Nors paskutinis puslapis dar neparrašytas, vertėtų padaryti mūsų pastangų Lietuvai išvauduoti apyskaitą. Ką mes nuveikėm per tą laikotarpį ir ko nepadarėm?

Lietuvių išeivijos pastangos išlaisvinti kraštą jau perėjo keturis etapus. Pirmasis etapas buvo idealistinis kryžiaus karas. Laisvojo pasaulio milijonas lietuvių įsijungė į demokratijos kovą prieš nacizmą. Tūkstantis draugų bei 35 laikraščiai suorganizavo politinius komitetus sutelkti ir su derinti patriotų kovą už Lietuvos Respublikos atstatymą. Įsisteigė Amerikos Lietuvių Taryba. Senąją išeiviją skatino Prezidento Rooseveltto pareiškimai ir Atlanto Chartos pažadai. Mūsų kiai gana naiviai tikėjo, kad Vakarų sąjungininkai sutriuškins Hitlerį, o po to sumuš Tarybų sąjungą. Mūsų kiai šventai tikėjo, kad amerikiečių ir anglų pajėgos atstatys prieškarinę santvarką Europoje. Kryžiaus karo

iluzijos sudužo, kai buvo sužinota, kad Vakarai susitarė su sovietais Teherane, Jaltaje ir pagaliau Potsdame palikti Rytų Europą Sovietijos įtakoje.

Antrasis etapas ilgiau truko. Nuo 1945 metų iki 1956 metų. Kova su vakariečių pagalba -- buvo mūsų šūkis. Iš pradžių viltys pakilo, jog ir lietuvių delegacija dalyvaus taikos konferencijoje. Tam ir pasirošė Vlikas Vokietijoje. Deja, laiku bėgant, taikos konferencija buvo atidėliojama. Kai Sovietai tapo atomine galybe, jie pradėjo konkuruoti su Amerika dėl pasaulinės pirmenybės. To pasekoje įvyko pasaulio bipoliarizacija: susigrupavo laisvųjų ir komunistų blo- kai. Amerika pradėjo vadovautis "containment" politika. Šaltasis karas prasidėjo. Vėliau kilo lietuvių viltis, kad Amerika išvaduos Rytų Europos pavergtas tautas. Lietuvių akys buvo atkreiptos į Washingtoną ir į Jungtines Tautas New Yorke. 35.000 lietuvių pabėgėlių atvyko Amerikon ir savo idėjomis bei energija papildė pavargusių senų išei-

vių gretas. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas atsikėlė į Ameriką veikti į Jungtines Tautas ir Washingtoną. Susikūrė Lietuvos Laisvės Komitetas, kuris su kitais egzilių komitetais pradėjo įtaigoti Jungtines Tautas. ALT iniciatyva ir pastangomis Kersteno komisija JAV Kongrese užfiksavo ir pasmerkė Sovietų agresiją prieš Lietuvą ir kitas pavergtas tautas. Lietuvių politikai darė prielaidą, "kad "išlaisvinimas" bus pagrindinis Amerikos užsienio politikos siekis.

Prezidentų Trumano ir Eisenhowerio bei jų valstybių sekretorių viešieji pareiškimai skatino lietuvių ūpą tęsti Lietuvos vadavimo darbą. Deja, lietuvių viltis, kad vakariečių parama padėsianti, sudužo, kai 1956 metų lapkričio pradžioje sovietų tankai brutaliai ir nuožmiai numalšino vengrų revoliuciją.

Vengrų revoliucijos tragedija vaizdžiai ir skaudžiai pademonstravo, kad ir Vakarų valstybės turi siaurus savanaudiškus interesus. Nie kas nenorėjo rizikuoti atominio karo dėl principų. Trečias mūsų pastangų etapas tęsėsi dešimtmetį nuo 1956 iki 1966 metų. Jį galima apibūdinti, kaip kova savo- (Nukelta į 4 psl.)

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH
\$10,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

INSURED

4 3/4%
per annum

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid as of:
Mar. 31 — June 30
Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH
\$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

AND LOAN ASSOCIATION
2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

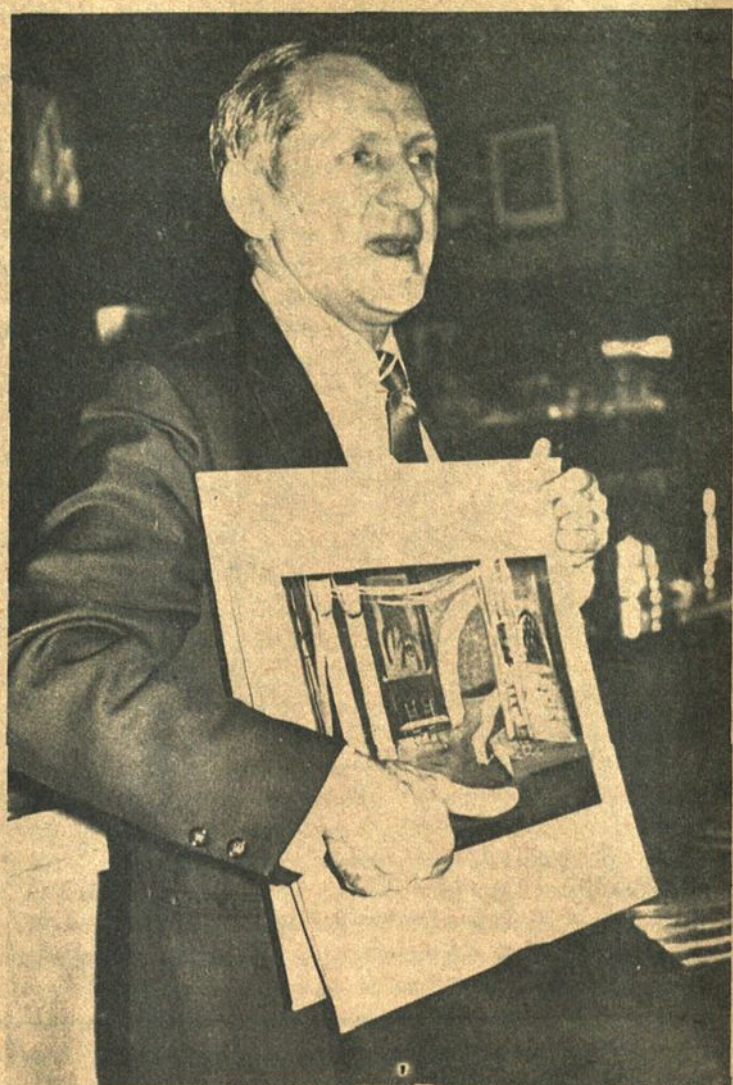
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Chicagos lietuvių operos spaudos konferencijai pasibaigus sausio 24 d. Healthy Food - Bičitnienės restorane dalinasi išspūdžiais: P. Petrutis, Margučio radijo ved., žurn. A. Antanaitis, A. Pužauskas, Naujienų red., žurn. St. Daunys, Č. Rukūža scenos techninis vadovas, G. Kazėnas vald. vicepirmin., ir dail. J. Daugvila.

Režisierius Petras Maželis pristato eskizus, paruoštus dail. J. Daugvilos Verdi Likimo galia pastatymui, G. Bičitnaitės nuotrauka

F. Daukus, Sophie Barcus radijo ved., A. Smolinskas vald. ižd., G. Bičitnaitė vald. sekr., A. Gečas, chormeisteris, S. Lažauskienė vald. vicepirm., ir J. Mockaitis vald. vicepirmininkas.

NAIVIAI TIKĖJOME, KAD KITI...

(Atkelta iš 3 psl.)

mis jėgomis. Nors komunistų blokas suskilo į Maskvos ir Pekino grupes, ir nors Vakarų Europa iškilo, kaip trečioji jėga, šis policentris pasaulis nieko gero mums nesiūlė. Amerikiečiai priėmė gradualizmo politiką, kurios silpnybė glūdėjo tame, kad Vakarai nenorėjo, tačiau drovėjosi panaudoti net ir moralinio spaudimo paspartinti Rytų Europos liberalizaciją. Čekoslovakų krizė parodė, kad ši politika bankrote, kad ji tik pateisina esamą stovį Europoje.

Lietuvių veiksniai pasijuto vieniši. Kova perėjo į tokį etapą, kad lietuviai buvo priversti atsidėti vien savo jėgoms. Buvo ir šviesesnių momentų: Vlikas konsolidavosi. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė išsikūnijo. Per šitą laikotarpį, nors ir pavėluotai, jaunesnioji karta pradėjo politiškai reikštis. Lietuvių Studentų Sąjunga įsteigė tarptautinių reikalų komisiją ir pradėjo svetimųjų informavimo apie Lietuvos bylą darbą. Jaunimas suorganizavo masinį žygį

nei pasigėrėti, nei pasididžiuoti.

Režisierius Petras Maželis pademonstravo Likimo galios scenos apipavidalinimo eskizus, su kurtus dail. Jurgio Daugvilos.

Konferencijos dalyviai buvo pavaišinti, o vaišių metu turėjo progos pasidalinti mintimis ir rūpesčiais, susijusiais su laikiama naująja operos premjera -- Verdi Likimo galia.

O rūpesčių, darbo ir pasišventimo yra nepaprastai daug. Tikėkime, kad ir šį kartą gausūs žiūrovai šį sunkų darbą įvertins ir pagerbs.

(ds)

į Jungtines Tautas. Įvyko Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, kuris atbudino lietuvių Pietų Amerikos lietuvių jaunomenėje.

Lietuvių išeivijos ryžtas ir viltis nesumažėjo. Vietos visuomenės veikėjai ir idealistai kultūrininkai dar vis rūpi tėvynės reikalais. Tačiau, išskyrus sentimentalių svajotojų, visiems pasidarė aišku, kad Lietuvos išvadavimas neįvyks per savaitę ar šiais metais. Bejėgiškumo ir nekantrumo jausmai atsirado. Vieniems pritrūko kantrybės su Lietuvos atstovų bei Vliko diplomatiniais metodais. Kitiems atrodė, kad ALT atgyveno savo naudingumą.

Patylomis perėjome į dabartinį etapą. Į laikotarpį, kurį būtų galima pavadinti užsitęsusių apgulumu. Apgulos stovis nualina gynėjus. Mūsų apgultoje lietuvių visuomenėje atsiranda nuovargio simptomai: nekantravimas, nusivylimas, asmenybių kivirčiai, ideologiniai ginčai ir institucijų rungtyniavimas dėl pirmenybės. Kai grupė jaučiasi bejėgė prieš pasaulinius įvykius, joje kyla polinkis susiskaldyti ir pradėti savitarpio vaidus. Pulverizacija -- jėgų ir lėšų išsklaidymas ir varžybos dėl autoriteto -- tai pavojingiausi apgulos etapo reiškiniai.

Suvedus bendrą veik-

(Pabaiga kitame nr.)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

JURGIS GLIAUDA

ŠALIA MILŽINŲ

Dirvos konkurse premijuota novelė

(8)

Archyve po devynias valandas sėdžiu, nesikeldamas iš vietos net visas nutirpdamas. Taip ir dienos pragaišta. Narbutas ir kiti svetima mums kalba rašo. Katras atsiras tokiam darbui, kuris mūsų kalba kalbėdamas, būtų vyras aukšto mokslo ir turtingas, idant galėtų laisvai perveizdėti taip garbingos lietuvių tautos istoriją?

Gal tada, dabar minties skeveldra nučiuožė vyskupas, Daukantas tarėsi, kad jaunas kunigas akademikas Valančiauskis, mokslintas ir pasituris, galėsiąs lietuvių tautos istoriją aprašyti.

Aprašiau žemaičių vyskupijos istoriją, vėl sugavo mintį vyskupas. Tik nėra ten vizijų, kurių apstu Daukanto veikale. Vienok, kur vizijos, ten nėra istorijos. Nerašiau nė eilutės, dokumentų nepatikrinęs. Dokumentai vizijų nepagimdo.

Kada prieš keliolika metų jiedu buvo susikirtę, Daukantas tiesiai paklausė: ar išleisi mano istoriją žemaitišką? Kasdienybės rūpesčių dirginamas, vyskupas atkirto, kaip galvojo: tavo istoriją? ten tautos veikalams istoriškos atramos nėra. Miškai vis neperžengiami. Žmonės vis angelai. Bene girtas būdamas taip parašei?

Jis paėmė puslapį, trapius Daukanto rašto pirašytą, iš storo manuskripto ir perskaitė balsu: ant lugojo tuviejų rikų arba karalių iszkeliavo Sigismondas penktą dieną kovo iszeigoje ir iszkilmėje isz Krokuvos pas savo brolių į Presburgą

Sekė jį tenai daugybė lietuvių diduomenės, tarp kitų pasiženklino Mikalojus Radvilius ir Stanislovas Gosztautas, kursai be kitų savo ruminių arba dvariszkų szimtą pacziu muzikantų turėjo įvairiai apdarytų.

-- Matai, Simonai, pasakė vyskupas, kad duodi čia šimtą muzikantų, skaičių tikslų, o iš kur radai, kad jų šimtas buvo, o ne septyniasdešimt, paveizdan sakant? Reikia tai žiniai pamatą prirašyti, o neprirašyta. Jeigu pamato neprirašyta, tai nėra žinia, o pasaka. Man būtų gėda atsiguulti Varnių katedros požemy greta kitų trylikos vyskupų ten suguldytų, jeigu aš vyskupijos istorijoje žinioms pamato neprirašyčiau.

Už poros dienų po to pasikalbėjimo Daukantas išvyko iš Varnių vieną kuparą savo mantos vežinąs, ir dar kitą dėžę su savo rankraščiniais veikalais. Ir ilgai neatsišaukė išvykęs.

Senas sentimentas Daukantui ir šį ryt prilaikė jį prie prailgusio pasikalbėjimo. Reikalų buvo daug, laiko taip maža.

-- Graudu kalbėti apie senatvę, Simonai, pakartojo mintį vyskupas. Daug veikalų per žmogaus amžių nenuveiksi. Ana, aure, mano mylimiausias brolis vienuolis bernardinus Mykolas Julijonas Kretingoje akis Viešpatyje užmerkė. Kryžius prie Nasrėnų šulinio, dar mano premicijų proga pastatytas, pasivro vėtrų stumdomas. Bara dar mane kiti, kad gyvenu, vyskupas būdamas, žemaičių troboj, beje čia Avignono ištremtį ir nelaisvę išvelgdami. O žemaičių troboj vis glaudžiau prie žemės, kaip kokuose Vilniaus palociuose. Tik žengi žingsnį ir esi tarp žmonių, it inter pares.

Artėjimą į žmones jis visad patirdavo kelionėse. Šikart jo vis rūpestingai besižvalgančios akys aptiko koplytelę prie kelio, dailią ir lengvą kaip debesėlis, prisiglaudusią prie žemaitiškos išambinių pinučių tvoros. Paliepęs vežėjui sustoti, jis grožėjosi koplytele. Iš trobos jau bėgo moteris, pama-

čiusi šviesiausio ganytojo stogeliu dengtą vežimą. Paskui ją, lyg viščiukai paskui vištą, ritosi keli vaikai, basi ir linaplaukiai.

Vyskupas leido moteriai pabučiuoti žiedą.

-- Pagyrimo esate verti už taip gražią koplytelę prie savo sėdybos, pasakė vyskupas. Ir pamojęs vaikams prieiti, paklausė: kuris žino, koks šventasis yra koplytelėje?

Vaikai suriko kartu balsu:

-- Šventas Jonas krikština Poną Jėzusą.

Vyskupas apdalino vaikus medalikėliais, kurių visad turėjo prie savęs. Paskui kiekvienam pridėjo po kapeikėlę meduoliui nusipirkti.

-- Kas tas meistras geras, kuris aną padirbo? paklausė jis moters.

-- Kiprijonas dailidė. Jis dabar šviesiausio vyskupo dvare darbuojasi.

Betoldamas, jis metė dar žvilgsnį koplytelėn ir pamatė, kad prie keturplokščio stogelio, lyg jį prilaikydami ir stebėdami Jordano krikštynas, pritaupo du padarėliai, atidžiai nuskobti šikšninių sparnų aitvariniai.

-- Už tas baidykles, nepiktai pagalvojo vyskupas, išbarsiu dailidę. Liepsiu išpažinties nubėgti.

Aure, visai jau aiškiai jis matė dabar tuos pagoniškus aitvarinius ant Daukanto lazdos, lyg išsišovusius iš po jo delno.

-- Simonai, atkuto vyskupas, ant tavo lazdos nutūpė anie šikšniniai mituliai! Bene jie atkulnojo paskui mano vežimą iš pakelės koplytelės?

-- Tai, šviesiausias piemuo, pasakė oriai Daukantas, dailidė Kiprijonas vakar ant lazdos uždėjo. Jiedu susitiko akimis ir susijuokė tykliai ir taip smagiai, lyg kas trečias sustotų jų tarpe ir ragintų juos susijuokti iš širdies gilumos. O buvo tas trečiasis tie seni, jaukūs ir tolimi metalai, klestėję petrapiliniuose granituose ir pūgose.

(Bus daugiau)

PIRMUTINIS LIETUVOS KONSULATAS AMERIKOJE

Lietuvos nepriklausomai valstybei 1918 metais atsikūrus, Amerikoje iškilo visa eilė įvairių bylų Lietuvos valstybės ir piliečių reikalais. Lietuvos vyriausybės įgaliojimu, tuos reikalus čia stengėsi tvarkyti Amerikos Lietuvių Tarybų Vykdomas Komitetas.

Vykdamas Amerikos Lietuvių Visuotinio Seimo

K. S. KARPIUS

Pabaigoje 1919 metų, atvykus iš Lietuvos vyriausybės siųstai Misiškai (iš Jono Vileišio, kun. Jono Žiliaus ir Povilo Žadeikio) neoficialiai buvo įsteigta Washingtono Lietuvos Atstovybė, ir ji Lietuvos valstybinius reikalus perėmė iš Amerikos Lietuvių Tarybų Vykdomojo Komiteto.

Lietuvos gen. garbės konsulas J. Bielskis pasikalbėjimo metu su K.S. Karpium konsulate.

(įvykusio 1918 metų kovo 13-14 dd. New Yorke) rezoliuciją, Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba sutartinai įsteigė Tarybų Vykdomąjį Komitetą. To komiteto valdybą sudarė: kun. Jonas Žilius, dr. Julius J. Bielskis ir dr. M.J. Vinišas. Komiteto raštinė buvo Washingtono.

Atkurtą nepriklausomą Lietuvos valstybę JAV vyriausybė pripažino de jure 1922 metų liepos 27 d. Pirmutiniu pripažintos Lietuvos valstybės atstovu buvo Valdemaras Čarneckis. Laimėjus pripažinimą, iškilo visa eilė naujų, valstybinio gyvenimo reikalų. Iki tam laikui lietuvių liečiančius rei-

kalus šiame krašte tvarkė carinės Rusijos esanti ambasada ir konsulai. Lietuvai gavus pripažinimą, Rusijos įstaigų jurisdikcija nuo lietuviškų reikalų atpuolė. Didelę dalį tų reikalų tvarkyti pasiėmė Lietuvos Pasiuntinybė Washingtono. Bet geroka dalis tų reikalų priklausė konsularinei, ne diplomatinei tarnybai, o Lietuvos konsulo dar čia nebuvo.

Anuo laiku dr. Bielskiui teko eiti Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos įgaliojimo pareigas New Yorke. Toms pareigoms jį paskyrė ministras pirmininkas dr. Kazys Grinius 1921 metų gegužės 21 d. raštu, ir Finansų, Prekybos ir Pramonės pareigas ėjęs p. Dobkevičius, tos pat datos raštu.

Jau 1921 metų rugpjūčio mėnesį Lietuvos Atstovas Čarneckis pavedė Bielskiui pasų vizavimą ir kai kuriuos kitus konsularinius reikalus, tai gi dar prieš de jure pripažinimą, nors neoficialiai, Bielskiui teko aprūpinti konsularinius reikalus.

Tuo tarpu konsularinių bylų skaičius sparčiai daugėjo. Lietuvos piliečių teisės apsauga, mirusių palikimai, pasų vizos, asmens liudijimai, įvairūs dokumentai, informacijos apie užsienio prekybą ir visa eilė įvairių įvairiausių reikalų kuriais paprastai konsulatui rūpinasi.

Lietuvoje irgi buvo jaučiama skubus reikalas konsulatą Amerikoje steigti. Bet, suprantama, ką tik atkurtoje nepriklausomoje valstybėje visko skubotai reikėjo, visko trūko. Buvo sunku visais skubotais reikalais staigiai rūpintis, juos patenkinti.

Pagalau, 1923 metų birželio 1 d. raštu, P. Klimas, einąs Užsienio Reikalų Ministro pareigas, paskyrė Bielskį laikinai eiti Konsularinio Agento pareigas šiame krašte. Lietuvos Pasiuntinybė tą paskyrimo raštą įteikė Valstybės Departamentui Washingtono, ir liepos 12 d. gautas laikinas pripažinimas. Po to, einant Ministro V. Čarneckio raštu iš 1923 metų liepos 13 d., Lietuvos Konsulatas pradėjo oficialiai veikti 1923 m. liepos 16 d. New Yorko mieste. Tai buvo pirmutinis ir tuo laiku vienintelis Lietuvos Konsulatas Amerikoje. Viršminėtuose raš-

tuose kalbama apie "eiti laikinai", ir "laikinas pripažinimas", nes mat buvo suprasa kad "Konsularinio Agento" titulas duotas tik laikinai ir, kad netrukus, būsiąs aukštesnis tarnybos laipsnis Bielskiui suteiktas. Taip ir įvyko, kuomet Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis, 1924 metų sausio 11 d., paskyrė dr. Bielskį Lietuvos Konsulu, JAV prezidentas C. Coolidge 1924 metų vasario 9 d., suteikė jam pilną pripažinimą.

Konsulo pareigose dr. Bielskis išbuvo iki 1926 metų lapkričio 1 d., kuomet Ministras Pirmininkas ir einąs Užsienio Reikalų Ministro pareigas Mykolas Slezevičius pasiūlė jam paskyrimą prie Užsienio Reikalų Ministerijos Kaune. Bet, asmens ir šeimos sumetimais, dr. Bielskiui paeidaujant iš Užsienio Reikalų Ministerijos tarnybos jisai buvo atleistas.

U.R. Ministerijos tarnybon dr. Bielskis grįžo kuomet Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, 1939 metų birželio 15 d., paskyrė jį Garbės Konsulu Kalifornijoje ir JAV prezidentas Franklin D. Roosevelt suteikė jam pripažinimą 1939 d. rugpj. 7 d. Taigi nuo 1923 metų iki 1926 metų lapkričio 1 d., Bielskis buvo karjeros konsulu, o nuo 1939 metų birželio 15 d. tapo paskirtas kaip Garbės Konsulas.

Reikia pastebėti kad 1966 metų sausio mėnesį jam suteiktas Garbės Generalinio Konsulo titulas, ir JAV vyriausybė, raštu iš 1966 m. sausio 5 d., suteikė jam tokiu titulu pripažinimą.

Kai kam gal nevisai aišku skirtumas tarp "garbės" ir "karjeros" konsulų. Ta terminologija yra tarptautinių teisių pripažinta ir daugelio valstybių konsularinėje tarnyboje yra vartojama. Pagal Lietuvos įstatymą, Garbės Konsulas algos negauna. Paprastai, jis savo lėšomis Konsulatą išlaiko. Tik nepaprastoms sąlygoms iškylus, Garbės Konsulas gali su Užsienio Reikalų ministerija specialų sutarimą sudaryti.

Karjeros Konsulas dirba už algą ir gauna pilną Konsulatui išlaikymą. Pagal tarptautines teises abiejų rūšių konsulai turi beveik vienodas teises ir privilegijas.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

laiškai Dirvai

CHICAGOS PASITARIMAI

Lietuvių liaudies posakių yra labai daug ir reikia pasakyti, kad jie nėra iš piršto išlaužti, bet visi paimti iš gyvenimo tikrovės.

Paimkime, kad ir tokį posakį: "kas šuniui pakels uodegą įeigu ne jis pats" ir t.t.

Jeigu netikima kas yra virš pasakyta, susiraskite šeštadienio laidos, sausio 31 d. Draugo dienraštyje ten perskaitykite tos dienos vedamąjį "Spaudos informacija ir Spaudos Konferencijos" po kuriuo pasirašė trimis braidėmis b. kv. vienas dienraščio redaktorius (p. Bronius Kviklys). Ten tarp kitko taip rašoma: "Į tokias konferencijas, kad davus joms didesnę "svorį", be tikrųjų spaudos atstovų, kurių mūsųose būna tik keletas ar net tik vienas kitas, sukviečiama 20-40 asmenų, dažniausiai su spauda ir informacija nieko bendro neturintų" ir t.t.

Be akinių galima išskaityti jog tame vedamajame mintis sukasi daugiausia apie ALT'os sušauktą sausio 25 d. spaudos konferenciją, kurioje išskyrus p. b. kv. (spaudos atstovą) dar buvo apie 20 asmenų, jų tarpe ALT'os valdybos, Chicago skyriaus ALT'os valdybos, JAV LB centro valdybos atstovai ir keletas bevvardžių asmenų, apie kuriuos p. b. kv. šneka.

Nieko nepadarysi, keletas mano, kad J. Kreivėnas yra nepakeičiamas, lygiai kaip p. b. kv. mano, kad tik jis vienas yra spaudos atstovas, pamiršdamas jog yra ir priešingų liaudies posakių, pav., kad ir šitas: "Pagirų puodas netaukuotas".

Užtikrinu p. b. kv. jog neturėjau ir neturiu jokio gėdimo į spaudos atstovus, bet žinias mėgstu patirti iš pirmų šaltinių, o ne perkostas spaudos atstovų, taigi su ta intencija ir į kalbamą konferenciją buvau užėjęs. Ko kiti ne atstovai ten buvo atėję nežinau ir už juos nekalbu, bet apie įvykusius ALT'os ir LB centro valdybos pasitarimus viena kita mintimi noriu su skaitytojais pasidalinti.

Kaip virš minėtoje konferencijoje paaiškėjo, jog tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV LB centro valdybos pašliję santykiai visiškai nerodo jokios tendencijos ir bet kokią gerėjimą.

Po įvykusios 1970 m. sausio 24 d. Chicagoje virš minėtų veiksmų taikos pasitarimų, sekančią dieną ALT'os sušauktoje spaudos konferencijoje, taip pat Chicagoje, abi šalys aiškiai pasisakė jog tvirtai laikosi savų nusistatymų ir nepramato greito susitarimo, už tai pramatyta - susitarta ateityje pakartoti kelis taikos pasitarimus.

Chicagoje mūsų veiksmų pasitarimai primena vykstančius Paryžiuje

dėl Vietnamo karo užbaigimo pasitarimus kuriuose irgi tariamasi, kad nesusitarti. Skirtumas tarp Chicago ir Paryžiaus yra toks, kad Paryžiuje žino dėl ko tariasi ir nesusitaria, o Chicagoje pasiklausius abiejų pusių argumentų kurie yra labai skysti, persėsi išvada, kad greičiausiai čia ir yra nesutarimo priežastis, nes nei viena nei kita pusė neturi rimtų priežasčių dėl kurių iš viso būtų reikalingas tartis ir galėtų oponentą įtikinti, kad priimtų siūlymas mintis. Jeigu vienas sako, kad tokia tai veikla yra politinė ir kaip tokia tai šaliai priklauso, kita pusė sako, kad ta pati veikla yra kultūrinė ir kaip tokia jai priklauso, žodžiu visi argumentai taip supainioti, kad dabar patiems vado vams pasidarė neaišku kur prasideda politinė ir kur baigiasi kultūrinė veikla ir vargiai ar kada nors pavyks tiems patiems vadovams išsinarplioti iš esamos padėties.

Kaip ilgai visuomenė toleruos išsibūnavusius nesusitarimus, parodys netolima ateitis, nes nesusitarimai daugiau turės asmeninių negu principinių bruožų. Pagyvėsime pamatysim. Reikia manyti, jog tokie nesusitarimai kai kam gali atsiliepti per ateinančius LB Tarybos rinkimus.

Kasperas Radvila

GALIME APSIETI
BE LAIKO ŽODŽIO

Šiandien kiekviena lietuviška organizacija kovoja už savo išsilaikymą. Visos patriotinės draugijos ir visuomenės sambūriai yra lietuvių tvirtovės prieš nutautėjimą. Tuo labiau, turime įvertinti plataus masto visuomenines organizacijas. Jų tarpe Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, pastatytas finansiniais ir fraternaliniais pagrindais, vaidina labai svarbų vaidmenį mūsų išeivijos gyvenime Amerikoje. Bet ir Susivienijimui nemaža sunkumų tenka nėti, ypač siekiant organizacijos padidinimo narius. Kaip ir kitom mūsų visuomenės organizacijoms Susivienijimui arba SLA tenka kovoti prieš abejingumą ir nusitautėjimą. Užtat laiks nuo laiko pravedami SLA narių vajai. O tie vajai ypač svarbūs norint lietuvių su teikti čiagimius ir nuo kolonijų atitrukusius lietuvių.

Tam gražiam darbui trukdo tokie paskviliai, kaip LAIKO ŽODIS. Savo turinui ir dvasia siekia apšmeižti SLA vadovybę ir darbuotojus. LAIKO ŽODŽIO autoriai tikisi perimti SLA vadovybę šmeižtu, o neatsižvelgia į tai, kad jų paskvilis tik gali pakenkti Susivienijimui.

K. Giedrius

Skaityk ir platink
DIRVĄ

GEROS NAUJIENOS AUTOMOBILIŲ pirkėjams savo giminėms Lietuvoje ir USSR. !!!

Mes kaip tik gavome labai mažą kiekį naujausio modelio

ZAPOROZEC ZAZ 966
(43 arklio jėgų)

KAINA \$1850.00

Užsakymus priima tik iki vasario 28 d.

Kas pirmas ateina — tas bus pirmas patarnaujamas.

Skubėkite su savo užsakymu. — Pristatymas garantuotas.

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH
NEW YORK, N. Y. 10003

Tel.: 212 — 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 — WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 — CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL

AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel.: 212 — 581-6590 — 581-7729

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Linda Stačiokaitė laimėjo jaunųjų premiją

Pernai, pradėdant šeimos ir švietimo metus JAV LB švietimo Taryba paskelbė ypatingą balsavimą. Balsuoti galėjo EGLUTES skaitytojai už geriausiai patikusią prozą kūrinių, pasirodžiusių EGLUTEJE 1968-1969 mokslo metais.

Daugiausia balsų surinko Lindos Stačiokaitės "Paklydęs erdvėlaivis", apysaka apie dviejų berniukų nuotykius atbulai kalbančiu šunų planetoje.

Linda Stačiokaitė yra 18 metų amž., gimusi Waterbury, Connecticut. Kadangi jos šeima dažnai kilnojosi iš vietos į vietą, ji gyveno įvairiuose miestuose ir lankė daugelį mokyklų. Pernai baigė gimnaziją, gyvendama Putnamo mergaičių ben-

drabutyje. Ji buvo išrinkta seniūne ir, metų gale, pavyzdinčiausia mergaite. Linda į bendrąją atvyko, mokėdama vos kelis žodžius lietuviškai, bet dviejų metų bėgyje pajėgė pilnai įsijungti į ten dėstomus liuanistikos kursus.

Dabar Linda studijuoja Aliaskos Universitete ir ketina pasirinkti politinius mokslus (political science) savo pagrindine šaka. Ji sakosi labai pamėgusi Aliaską ir nori ten pasilikti, baigus mokslus. Ji susižavėjusi Aliaskos gamta ir žmonėmis.

Užklausta, kodėl Lindai patinka rašyti vaikams, ji atsakė: "nes labai gražus dalykas kurti pasakus vaikams, kurie tokie nekalti, tiesūs ir laisvi. Jie priima, viską, ką rašai ir įsigyvena į kiekvieną pasaką. Jie neatitraukia savęs nuo kūrinio, tam, kad galėtų jį kritikuoti. Man atrodo, kad viskas vaikams yra įdomu, jei tik įdomiai pristatai, ir viskas gali būti nuobodu, jei sausiai pasakoji".

Nors Aliaskoje Linda, atrodo, mažai turi progos susitikti su lietuviais ir su jais bendrauti, bet ją ištiko jau kelios staigmenos. Klaseje iškilo diskusijos apie tautų nepriklausomybę ir apie okupaciją. Buvo paliesta ir komunistų agresiją ir kažkas iškėlė pabaltijos tautas. Linda įsijungė ir pradėjo pasakoti apie Lietuvą.

— Ką tu žinai apie Lietuvą? — paklausė vienas studentas.

— Ar manai, kad Stačiokaitė yra airių pavardė? — atsakė Linda.

Ji tame kurse parašė semestrinį darbą apie Lietuvos politinę padėtį ir gavo labai gerą įvertinimą.

Kitą sykį gimnastikos mokytojas padarė Lindai staigmeną. Tarp kitų tautinių šokių, vienas lyg ir žinomas, žingsniai pažįstami. Ogi — Kalvelis!

Jei kas iš jaunimo norėtų su ja susirašinėti, jos adresas: Linda Stačiokas, 222 Skarland Hall, University of Alaska, College, Alaska 99701.

STRUCTURAL LAYOUT MAN

all shifts, steady work, overtime,
all company paid benefits.
NORTHERN BLOWER CO.
6409 BARBERTON AVE.
CLEVELAND, OHIO
W. 65, 1 block South of Denison
(3-9)

OPENINGS FOR

JOURNEYMEN ELECTRICIANS

JOURNEYMEN WELDERS

(4 years of industrial experience required)

The Down Chemical Co. invites you to Midland, a nice place to raise your family. Expanding maintenance work force, good working conditions, paid vacations, guaranteed holidays and excellent fringe benefits. Send resume to or call collect: 517-636-0877, after 5 p.m. 517-636-5363.

THE DOW CHEMICAL CO.

Hourly Personnel

400 Bldg., Midland, Michigan 48640

An Equal Opportunity Employer

(8-12)

Spaudoje pasidairius

KUR TRUMPA, TEN IR TRŪKSTA...

Vos porai savačių pralinksus, kai sovietų tankai įriedėjo Kaunan, valstybės operos solistas A. Mažeika, puikiu baritonu užtraukė: "Široka strana moja radnaja"!

Visi plojome Versalio restorane netikėtai užklupti. Nepaploti reikė gauti nemokamą bilietą Sibirui.

Už privilegiją nebeploti, mes išeiviai užsimokėjome savo gimtinės netekimu, D. P. stovyklomis, kelionėmis

nežinon ir sunkiai užsidirbama duona naujų amatų besimokant.

Gal trumpa V. Trumpos atmintis? Jis tebeatsimena Liublino Unijos didikus "skendėjusius klaidoje" ir "pagal lietuvišką trafaretą" bėgijusius iš Seimo bei maldavusius karalių atsipeikėti.

Tačiau jis patogiai pamiršta Vengrijos maištą prieš okupanto serenadas, kai nemuzikalūs individai, įskaitant dvylikamečius gimnazistus, buvo išžudyti. Jis vėlgi pamiršta šaunaus kario šveiko tėvynę. Čekų tauta visa solidariai nuo "didikų" ligi mažiausių bagažo nešikų virtuozų pasyviu pasipriešinimu bandė pralaisvinti pančius. Lygiai virtuozišku cresčendo palaipsnišku kilpos ant kaklo užsmaugimu, čekai buvo sudoroti, ir turės progos išklausti daugelio, daugelio koncertų...

Akiračių 9 (13) numerįje V. Trumpa nusiskundžia mano padaryta "klaida", saviškai aiškinant Liublino Uniją, lyg prieš mane istorikų visai nebūta, o po to, pats kuogreičiausia įklimpsta ton pačion klaidon, imdamas dėstyti "kaip iš tikrųjų įvyko".

Džiugu konstatuoti, kad mūsų Vyriausių Veiksnių pareiškimas apie politinius kacių koncertus nepaprastai suerzino Akiračius; jų visas tas numeris ir pašvęstas nemuzikaliems ir nedekingiems emigrantams apšviesti ir pajuokti. Ypatinčiai pašiepamos Naujienos, kurios "turinčios agentus Kremliuje".

Manau, jog tam tiltų statytojų žurnalui nėra reikalo aiškinti, kad mes paliekame visai neliestus atvykusių iš okupacijos menininkų asmenis ir jų gabumus. Bet mūsų šventa, kaip laisvų piliečių privilegija protes-

tuoti prieš didesnių ar mažesnių Trojos arklių įvedimą mūsų tarpan. Pastebėkite tame pačiame numeryje, kitą tokią užmačią: Vaižgantas išgarbinamas kaip Sovietų Sąjungos Didvyris, "Didysis Vienytojas", ir pabrėžiama, jog jo šimtosios sukakties minėjime "dalyvavo net aukšti bei partijos pareigūnai, kas tur būt reikšia oficialią pagarbą"....

Susigėdykit atskalūnai! Muzikos ignorantai! Štai aukštų pareigūnų choras gieda ditirambas šviesiam patriotui, o jūs vis dar nenorite prisidėti prie plačiosios Tėvynės himno...

Būdingas Tumo žygis kuriuo jis užsitarnavo Sovietų Didvyrio medalį. Ar tai jo raštai? Ne. Jie "riboti". Ar tai jo prielankumas tautininkams? Kur tau! "Jis prieštaringas". Ar tai jo kovos prieš maskolius? Kaip žiauriai klystate! Jo didžiulis nuopelnas žmonijai, Lietuvai ir Maskvai, jog jis vieną kart prisipažinęs, "kad ne paties Pono Dievo tiek nemylėjęs, kiek tą savo vyžuotą Lietuvėlę ir savo brolius lietuvius nors jie būtų ir arielkininkai, mėsluočiai ar tiesiog padlecai (niekšai)".

Laikas būtų plačiųjų Tėvynės plotų Akiračiams pasakyti, kiek pinigų iki šiol išleista "turistų, menininkų, sportininkų, žurnalistų, mokslininkų ir t.t." vizitams po mūsų kolonijas ir kas laiko kišenėje tuos pinigus?

Č. Gedgaudas
Los Angeles, Calif.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

JŪSŲ TAUPYMO TIKSLAS YRA PROCENTAI, MES TURIME DIDESNĮ TAIKINĮ.

KLAUSKITE MŪSŲ APIE NAUJĄ AUKŠTĄ PROCENTĄ
INDĖLIAMS IR TAUPYMO CERTIFIKATAMS.

GAUSIT 4½%

į metus už jūsų reguliary taupymo knygutės indėlį. Taip pat jūsų pinigai yra ten, kada tik reikės.

GAUSIT 5%

į metus su investavimo passbook indėliu. Minimalinis įnašas yra \$1,000, bet jūs galite dėti kokią norit sumą nesvarbu kuriuo laiku. Suma turi būti laikoma mažiausiai 90 dienų. Procentai mokami kas ketvirtis metų.

GAUSIT 5½%

į metus su naujais vienu metų taupymo sertifikatais, minimumas \$1,000. Išskirtina ilgesnio laiko investavimui. Procentai mokami keturis kartus į metus.

GAUSIT 5¾%

į metus su dviejų metų taupymo sertifikatu. Minimumas \$1,000. Aukščiausias bankų mokamas procentas, leidžiamas įstatymu taupymo indėliams žemiau \$100,000. Procentai mokami keturis kartus į metus.

Indėliai yra apdrausti iki \$20,000, kas reiškia, kad vyro ir žmonos sąskaitos gali būti apdraustos iki \$100,000.

Niekas nežino daugiau apie pinigus ir jų taupymą, kaip Cleveland Trust. Klauskit mūsų bet kuriame 80 skyriuose, kad sudarytų dėl jūsų specialiai pritaiktą planą labiausiai tinkantį jūsų tarpymo tikslui. Kurį jūs bepasirinktumėte, mes galime mokėti daugiau negu eilinės akcijos — ir be jokios abejonės dėl biržos svyravimų.

KIEKVIENAS TURI PRADĖTI KUR NORS. O KAIP JŪS?
JEI PRADĖTUMETE DABAR? KODĖL NEPAKVIESTI MUS Į TALKĄ?

Cleveland Trust

Member FDIC

Veikalas kainuoja 12 dol.
Per LNF užsisakant — 10
dol. Čekį rašyti: Lithuanian
Independence Fund Inc.
87-80 96 Street, Wood-
haven, N. Y. 11421.
Norintieji knygą platinti
kreipiasi tuo pačiu adresu.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER
SERVICE

Taisomi automotorai, stab-
džiai, tun-ups ir t.t.

4824 So. California Ave.
Chicago, Ill.
Tel. VI 7-9387

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

OR
1ST CLASS SKILLED
Automatic Screw
Machine Setup Men

We are seeking experienced setup
men to work on Acme Gridley Multi-
ple Spindle automatic screw ma-
chines. This will involve tooling in a
wide range of operations. Excellent
hourly rate based on an incentive
system plus company paid fringe
benefits.

APPLY
PARKER HANNIFIN
CORP.

30240 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Ohio
or call 943-5700

An Equal Opportunity Employer (4-10)

NESUSIPRATIMAI DĖL POLICIJOS VIRŠININKO

Išrinktas antram terminui miesto burmistru Stokes, tik pradėjęs darbą, įsivėlė į nemalonias painiavas. Turėjęs nesusipratimų su savo paskirtu pernyksčiu policijos viršininku, jam atsistatydinus iš pareigų, sumanė parsikviesti naują policijos viršininką net iš Detroito — ten tarnavusį policijoje William P. Ellenburg.

Nelauktai, tik paskelbus jo paskirimą, įvyko lyg bombos sprogimas: iš Detroito vienas advokatas pranešė, kad Ellenburg, ten būdamas aukštu policijos pareigūnu, ėmė kyšius iš nelegalių moteris operavusių gydytojų — taigi toks asmuo čia policijos viršininku visai netinka. Apie tą įtarimą plačiai rašė ir Detroito laikraščiai.

Skandalui išplitus, Ellenburg jau buvo paskirtas ir surengta jo iškilmingas įvesdinimas, pats burmistras Stokes vyko į Detroitą ištirti tą įtarimą asmeniškai — įvykis kokio dar iki šiolie nebuvo praktikuojamas.

Kadangi kyšiai duodami labai atsargiai ir slapta, kas galės įrodyti jų davimą? Taip įtartas asmuo su-

PILĖNŲ TUNTO SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS
MALONIAI KVIEČIA VISUS Į

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ VAKARĄ

**1970 m. vasario 7 d., 7:30 val. vakaro,
ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE.**

LINKSMA SKAUTIŠKA PROGRAMA. ĮVAIRIAUSI BLYNAI IR KITOKI UŽGAVĖNIŲ VALGIAI. BARAS. ŠOKIAMS GROJA JOE WENDEL ORKESTRAS.

PELNAS SKIRIAMAS SKAUTŲ VASAROS STOVYKLAI.

ĮĖJIMAS, ĮSKAITANT VAKARIENĘ 5 DOL.; JAUNIMUI 2 DOL.

Bilietus platina ir status įvairaus dydžio grupėmis rezervuoja M. Puškorienė, tel. 486-8613 ir V. Urbaitis, tel. 761-6874.

kėlė Clevelando policijoje nepasitenkinimą, lyg Clevelando aukštųjų policijos pareigūnų eilėse negalima buvo rasti tinkamas policijos viršininko vietai žmogus? Paskutinėmis žiniomis Ellenburg atsistatydino ir jo vietą paskirtas clevelandietis.

Antras įvykis — tai po nesusipratimų su buvusiu Saugumo direktorium, Stokes ir į tą vietą atsikvietė asmenį iš kitur — negra generolą Benjamin O. Davis Jr. Jis jau užėmė pareigas. Iki šiolie ir vienai ir kitai vietai buvo parenkami žinomi vietiniai pareigūnai.

• Grandinėls visai šeimai skirta nuotaikinga programa įvyksta kovo 1 d.,

sekmadienį, 3 val. p. p., WHK auditorijoje, 5000 Euclid Ave., Cleveland. Bilietus prašome įsigyti pas A. L. Sagių (tel. 442-8674), grupės narius ir jų tėvus.

SUSPROGDINTA ROTUŠĖ

Vasario 2 d., apie 5 val. vakare, smarkiu sprogtimu sugriauta priemiesčio Shaker Heights rotušė ir teismo rūmai — \$850,000 vertės dviejų aukštų pastatas. Kadangi dauguma žmonių buvo jau iš pastato išėję, sužeista tik 15 asmenų, policijos ir šiaip pareigūnų. Sprogimas įvyko iš vidaus, sakoma, nuo gazo.

MIRĖ JURGIS KUZAS

Vasario 2 d. palaidotas Kalvarijos kapinėse ilgametis ankstyvosios išėivijos veikėjas Jurgis Kuzas, buvęs visai sunegalavęs dėl senyvo amžiaus. Kuzas darbavosi pirmo pasaulinio karo laikais Lietuvai, buvo nariu ir veikėju keletos katalikiškų organizacijų, Šv. Jurgio parapijos, Lietuvių Salės ir Lietuvių Klubu narių tarpe. Nemažai dirbo ir antro karo metu, ir padėjo kai kuriems tremtiniais įsikurti Clevelande. Pamaldos buvo naujos parapijos bažnyčioje. Laidotuvsė patarnavo Jakubs ir sūnaus lai-

dotuvių įstaiga, 936 E. 185 Street.

RESPUBLIKONŲ SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, vasario 8 d. tuoj po lietuviškų mišių (apie 12 val.) įvyks Respublikonų Klubu susirinkimas Lietuvių Klubu apatinėje salėje.

Susirinkime kalbės Ohio State Representative George Voinovich. Įėjimas laisvas. Kviečiame visus atsilankyti.

• Seth Taft, advokatas, šiais metais pasiryžęs kandidatuoti į Cuyahoga County Commissioner. Jis sako, kad reikia energingiau kovoti su oro ir vandens teršimu, gerinti susisiekimą ir stengtis daryti Clevelando apylinkės žmonių malonesnį gyvenimą.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Nepriklausomybės šventės minėjimas Clevelande

įvyks vasario 15 dieną sekančia tvarka:

Sausio 15 dieną, 9 val. 45 min. iškilmingas vėliavos pakėlimas Naujoje parapijoje. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Vėliavą pakels Clevelande gyvenę savanoriai-kūrėjai. Clevelando lietuviai, vėliavos pakėlimo išklmėse kviečiami gausiai dalyvauti.

Sv. Mišios: 10 val. Panelės Šv. Nesiliaujančios Pagalbos bažnyčioje, 10:30 v. Šv. Jurgio bažnyčioje.

Iškilmingas minėjimas įvyks Naujos parapijos salėje, 18022 Neff Road, 4 v. p. p. Pagrindinę kalbą minėjime pasakys Lietuvių Fondo valdybos ir tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma. Meninę programą išpildys Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. Alfonso Mikulskio ir kanklių orkestras vadovaujamas Onos Mikulskienės.

Iškilmingas minėjimas ir koncertas rengėjų suplanuotas taip, kad užtruks tik 2 valandas. Clevelando ir Ohio lietuviai kviečiami tą dieną gausiai dalyvauti pamaldose ir minėjime.

• Negras praėjusią vasarą nušovęs krautuvės apipilimo metu policijos detektivą Joną Apanaitį, nutėistas mirties bausmės elektros kėdėje. Apanaitis toje krautuvėje savo laisvu laiku tarnavo privatinio policininku, apsaugai nuo plėšikų.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**
Už įvairius taupymo sertifikatus moka

nuo **5¼** iki **7½%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakuba

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Robert Baudy su savo tigras, kurį matysite Al Sirat Grotto cirko pastatymuose Cleveland Auditorium nuo vasario 12 iki 23 d. Taip pat matysite azijatiškus leopardus, panteras, dramblius ir kitokius dresiruotus gyvulius išpildant programą. Nepamirškite įsigyti bilietą. Plačiau žiūrėkite šiame numery spausdinamame skelbime.

AL SIRAT
41st GROTTA
CIRCUS

"The Circus With A Purpose"
20 BIG, NEW, THRILLING, EXCITING **20**
and ENTERTAINING ACTS
3 GREAT RINGS

FEATURING: • Robert Baudy and his Siberian Tigers • 50th Anniversary Golden Jubilee of The Great Karl Wallendas on the High Wire • GEORGE HANNEFORD, JR. • COSSACK EQUESTRIENNES • THE INTREPID MISS ELIZABETH, Europe's Outstanding Aerialist • THE FOUR FLYING ARMORS, starring Reggie Armor Triple-Somersaulting Flying Trapeze Perfectionist • PRANCING ELEPHANTS • ANIMALS • MENAGERIE • BEAUTIFUL AERIAL TABLEAU • CLOWNS GALORE, featuring World-Famous BLINKO AND MARAN.

Feb. 12 thru 23 Circus Schedule

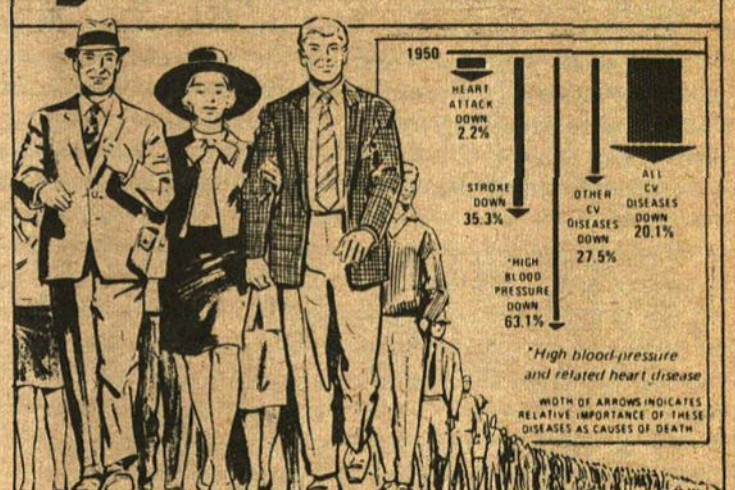
EVENINGS at 8:00 P.M.	Weekends: Feb. 13-14-20-21
Weekdays: Feb. 12-16-17-18-19	\$3.95, \$3.50, \$3.00, \$2.50, \$2.00
MATINEES at 2:00 P.M.	Saturdays and Sundays:
Weekdays: Wed., Feb. 18	Feb. 14-15-21-22 MATINEES
Fri., Feb. 20	\$3.95, \$3.50, \$3.00, \$2.50, \$2.00
\$3.00, \$2.50, \$2.00	

— TICKETS NOW ON SALE —

Cleveland Convention Center Box Office,
Public Auditorium E. 6th & St. Clair
(Open Sunday 12 to 6 P.M.)
Richman's 736 Euclid Ave.

(Sunday matinees for the benefit of American Cancer Society)

PREVENTING 51,000 PREMATURE DEATHS!

CARDIOVASCULAR MORTALITY RATE FOR PERSONS UNDER 65 HAS DECLINED 20% SINCE 1950. IF THE 1950 RATE HAD PERSISTED PRESENT TOLL WOULD BE UP 51,000.

1970 HEART FUND CAMPAIGN is being conducted here and in 8500 other American communities throughout February. Your support dollars are needed to further research, education and community services of your Heart Association—a spearheading force in the increasingly successful fight against diseases of the heart and circulation, now responsible for more than 54 per cent of all deaths.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimasis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Lietuvių Skautų Sąjunga** korespondenciniu būdu išsirinko naują vadovybę: skautų brolijos vyr. skautininku — R. Molį, pavaduotoju — Č. Kiliulį; skaučių seserijos vyr. skautininkė — L. Milukienė, pavaduotoja — S. Subatienė; akademikų vadijos pirmininku — L. Grinių, pavaduotoja — S. Gedgaudienė; Australijos rajono vadu — A. Jakštą, Kanados — K. Batūrą, JAV Atlanto — M. Subatį, JAV vidurio rajono — P. Nedą. LSS tarybon išrinkti: bendru sąrašu — A. Bobelis, M. Jonikienė, A. Saulaitis, senj., V. Tallat-Kelpša, kun. J. Vaišnys ir A. Zaprackas; skaučių seserijos sąrašu — F. Kurgonienė, A. Namikienė, I. Nenortienė, O. Saulaitienė; skautų brolijos sąrašu — A. Karaliūnas, V. Namikas, kun. A. Saulaitis, SJ, ir E. Vilkas.

• **PLB valdyba** pavedė vykdomajam vicepirm. dr. Antanui Butkui ir jaunimo reikalų vicepirm. Mildaui Lenkauskienai š. m. pavasarij sušaukti jaunimo organizacijų bei LB jaunimo sekcijų atstovų pasitarimą kongreso reikalui. Jame bus svarstomi būdai ir galimybės sudaryti pirmąsias paruošiamąsias komisijas kongresui planuoti, lėšoms telkti ir kitiems darbams vykdyti. Suvažiavime bus svarstomos komisijų veiklos galimybės, jų kompetencija, atsakomybė bei atskaitomybė. Galutinai paruoštos komisijų veiklos taisyklės bus pateiktos PLB valdybai patvirtinti.

• **D. L. K. Birutės D-jos** Los Angeles skyrius atsiuntė Dirvai paremti 5 dolerius.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• **Dr. Romualdas Sakalas**, gyvenęs Richmond, Va., pašauktas kariuomenės atlikti karinę prievolę ir kaip gydytojas išvyksta į Vietnamą.

Dr. R. Sakalas, studijuodamas buvo veiklus narys Korp. Neo-Lithuania ir yra sukūręs šeimą su tos pat Korp. nare Dana Maurukaite.

MIRĖ VOKIETIJOJE

• **Vladas Rastauskas** mirė Keiserslauterno miesto ligoninėje 1969 gruodžio 23. Palaidotas gruodžio 31 Kaierslauterno kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko kun. Br. Liubinas, vainikus padėjo 2040 ir 8593 LS lietuvių kuopos.

Velionis buvo gimęs 1898 vasario 25 Vaiskiuose, Aukštaitijoje. Buvo Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas, o vėliau tarnavo pasienio policijoje. Turėjo gausią šeimą, bet II pasaulinio karo gale į vakarus pasitraukė vienas. Negalėjęs išemigruoti į JAV-bes, ilgą laiką tarnavo 2040 LS kuopoje, iš kurios buvo atleistas į pensiją. Priklausė ir toj kuopoj veikiančiai LB apylinkei, uoliai dalyvaudam

vo lietuviškuose renginiuose, nevengdamas ne tolimų kelionių. Su savo šeima, žmona ir vaikais, turėjo glaudų ryšį, nepaisant, kad kai kurie jos nariai gyvena Kaune, o kiti Sibire.

• **Teodora Sadauskienė-Paškauskaitė** tragiškai mirė 1970 sausio 13 Muenchen. Palaidota sausio 16 Perlacher Forst kapinėse. Laidotuvių atsisveikinimo žodį tarė VLB Muencheno apylinkės sekretorė ir Nationaltheater atstovas, kur velionė dirbo.

Buvo gimusi 1912 gruodžio 1 Šiauliuose. Gyveno Kaune ir Vilniuje. 1944 pasitraukė iš Lietuvos į Viena, vėliau persikėlė į Bad Nauheimą, o iš ten į Muencheną.

• **Jonas Agurkis** eismo nelaimėje žuvo 1970 sausio 7. Palaidotas Stuttgart-Vaihingen kapinėse. Ant kapo padėtas VLB Stuttgarto apylinkės vainikas. Jos pirmininkas K. Šimanauskas tarė atsisveikinimo žodį. Buvo gimęs 1902 rugpjūčio 1 Kaune, Mūrininkas. Viennerius metus buvo Stgt. apylinkės pirmininku, keletą metų jos valdybos nariu.

PITTSBURGH

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Šiais metais Pittsburgho ir apylinkės lietuviai Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą rengia VASARIO 15 dieną, sekmadienį, 3 valandą po pietų, Lietuvių šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje, South Side Pittsburgh, Pa.

Yra sudaryta graži minėjimo programa. Ji susidės iš kalbų ir meninės dalies. Kalbą pasakys SLA prezidentas ir ALTo Centro valdybos vicepirm. Povilas P. Dargis.

Meninę dalį išpildys šv. Pranciškaus Akademijos Tautinių Šokių Ansamblis ir šv. Kazimiero mokyklos moksleiviai.

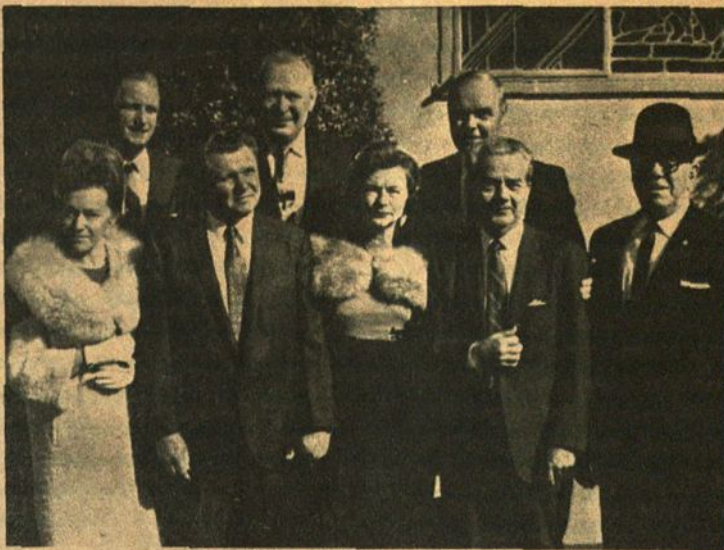
Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyrius, kuriam pavysdingai pirmininkauja šv. Kazimiero parapijos klebonas kunigas Walter Karaveckas.

Šiandieną, nors ir yra Lietuvos Valstybės nepriklausomybė sutrukdyta, bet mes nenurimsime ir kovosime, kol NEPRIKLAUSOMA LIETUVA VĖL NEPRISIŠKELS LAISVA. (K)

NEW YORK

• **Dr. Marija Žukauskienė** surinko pusantrą šimto parašų paremiant viceprezidento S. Agnew pasakytą kalbą dėl JAV televizijos stočių ir kai kurios spaudos per duodamų neobjektyvių informacijų.

Parašų kopijas ji pasiuntė televizijos stotims, o originalą viceprezidentui, iš kurio gavo gražų padėkos laišką už palaikymą jo ve-

Kazys S. Karpius tarp Los Angeles lietuvių. L. Briedžio nuotrauka

LOS ANGELES

K. S. KARPIUS PAS LOSANGELIEČIUS

Lietuvių Tautinių Namų bei A.L.T. S-gos Los Angeles Skyriaus suruoštas Naujųjų Metų sutikimo balius

damos politikos. Taip pat gavo atsakymą iš kai kurių televizijos stočių, dėkojant už dėmesį jų programoms ir pažadą kreipti daugiau dėmesio į pasirašiusiųjų pagaidavimus.

• **Dailės parodą**, kuri rengiama vasario 14-22 dienomis kultūros židiny, dailininkų tarpe sukėlė didelį susidomėjimą. Visus parodos rengimo reikalus tvarko LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Paroda rengiama ryšium su Lietuvos nepriklausomybės švente. Į ją kviečiami visi Atlanto pakraštyje gyvenantys lietuviai dailininkai. Kiekvienam dar bus pasiūstas asmeninis pakvietimas su smulksne informacija, kur ir kada pristatyti paveikslus. Iškilmingas parodos atidarymas bus vasario 14, šeštadienį. Tikra valanda dar nenustatyta. Paroda bus lankoma visą savaitę. Nuo vasario 18 iki uždarymo organizuojamos paskaitos lietuvių kultūros klausimais. Paroda uždaryma vasario 22, sekmadienio vakarą. Visais parodos informacijos reikalais kreiptis į Aleksandrą Vakselį: 84-20 112 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-3246.

PAIEŠKOMI

BELECKIS, Juozas, s. Antano ir Elzbietos, gim. Stirinės km., Krekenavos vl., Panevėžio apsk., į JAV įvažiavo 1947-1949 metais.

GAIZUTIS, Antanas, s. Jono, 1914 metais išvykęs į JAV iš Ginaitiško km., Linkmenų par., Ūtenos aps. **KYBARTAS**, Kostas, kil. iš Leliškių km., Skaudvilės vl., Tauragės apsk.

LEICIUS, Steponas, s. Povilo, gim. 1926 m. žem. Naumiestyje, buvo išvežtas darbams į Vokietiją, imigravo į JAV-bes. Gyveno Boston, Mass.

LUKOSEVIČIUS, Feliksas, s. Prano, gim. Svetlovskos km., Kėdainių apsk., 1931 metais gyvenęs Chicagoje.

LUNECKAS, Mykolas, buvęs pradžios mokyklos mokytojas.

MASKOLIŪNAS, Aleksandras, buvęs policijos tarnyboje.

RUDOKAS, Jurgis, s. Igno, kil. iš Mankūnų km., Ukmergės apsk. Į JAV-bes atvykęs 1945 metais.

UBARTAS, Stasys (Stanley), kil. iš Gudelių, Marjampolės apsk. Gyvenęs Mahanoy City, Pa. Dar buvo žinomas kaip HUBERT. Ieškomeji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street,
New York, N. Y. 10024

praėjo labai geroje nuotakoje, dalyvaujant gražiam būriui svečių. "Buvoti šito kiu atveju savuose lietuviškuose namuose, yra kažkoks saugus ir malonus jausmas" — išsireiškė vienas nuolatinis Tautinių Namų lankytojas. Baliaus nuotakai tam tikra iškilmingumą suteikė iš Clevelando atvykęs garbės svečias, žymus lietuvių veikėjas — K. S. Karpius, kurio buvo paprašyta, po Lietuvių Tautinių Namų pirmininko Bruno Gedimino ir A.L.T. S-gos pirmininko Broniaus Dūdos žodžio, prabilti į susirinkusius.

Sukakus 12 val. nakties, sugiedotas Lietuvos Himnas, o vėliau, šampano taurių skambėjimas, bei įvairiausi linkėjimai vienas kitam užsitęsė beveik iki parųčių.

K. S. Karpius, ALT S-gos bei BALFo garbės narys iš Clevelando, svečiavosi Kalifornijoje pas savo giminačius. Ta pačia proga sustojo ir Los Angelėje, aplankyti savo senų pažįstamų. Buvo apsisitojęs pas p.p. A. H. Bajelį, tautinės srovės nenuilstamus darbuotojus, bei įvairiausių lietuviškų darbų rėmėjus.

Losangeliečiai turėjo progos pamatyti K. Karpiaus atvežtą lietuviams istorinės reikšmės turintį filmą: a. a. Lietuvos prezidento Antano Smetonos lankymąsi Clevelande, bei ten tragiškai žuvusio jo laidotuves.

Taip pat buvo parodytas ir Clevelando lietuvių pasididžiavimas — Lietuvių Kultūrinis Darželis. Abu filmai paliko žiūrovams neišdildomą įspūdį. Filmų rodymo techninė dalimi rūpinosi šios srities žinovai — p.p. Jasiukoniai, padedant p. V. Giliui.

Per K. S. Karpiaus buvimą Los Angelėje, daugelis tautinės srovės veikėjų turėjo progos su juo artimiau pabendrauti; A.L.T. S-gos pirm. Br. Dūda ir ponija Aga Dūdienė savo rezidencijoje suruošė svečiui labai iškilmingą vakarienę. Taip pat p.p. Janina ir Gediminas Rukšėnai, visur savo darbu bei finansine parama prisideda veikėjai, turėjo progos mieląjį svečią elegantiškai pavaišinti bei užimti.

A.L.T. S-gos skyrius, atsidėkodamas, suruošė p. K. S. Karpio garbei pietus, p. J. Spreinaičio restorane, dalyvaujant dideliame būriui tautinės srovės veikėjų bei jų svečiams. Svečią ypatingai gražiai savo kalboje pristatė dr. Juozas Jurkūnas. Kiti kalbėtojai: Major. Kostas Liaudanskas, Alfa Latvėnas, Antanas Mažeika — mato K. S. Karpį kaip didį ir taurų lietuvių, kuris savo partinius ir bendrus lietuviškus reikalus mokėjo labai gražiai derinti per visą savo visuomeninį gyvenimą. (vm)

SANTA MONICA

IDOMI PASKAITA

Santa Monikos lietuviai šiais metais jau turėjo du didesnius parengimus — Naujų Metų sutikimą ir plk. J. Andriaus paskaitą-parodą.

Abu parengimai sutraukė daug dalyvių, praėjo labai kultūringai ir reikią tik džiaugtis, kad S. Monikos Lietuvių Klubas moka gražiai ir konkrečiai dirbti.

Į Naujų Metų sutikimo rengimą Klubas įjungė ir vietos Bendruomenės apylinkę ir pasidalino pelnu pusiau, tuo parodydami solidarumo pavyzdį.

Plk. J. Andriaus paskaita parodė, kad mūsų žmonės domisi ir specifiniais klausimais. Klausytojų tarpe matėsi jaunimo ir retai kitur besilankančių parengimuose žmonių.

Paskaita kruopščiai ir gerai paruošta, matyti, kad prelegentas ne tik gerai žino savo dalyką, bet jį myli ir juo gyvena.

Prelegentas išstatė daug senų ir vėliausių žemėlapių, papildydamas iš p.p. Devenų lituanistinės kolekcijos paskolintais žemėlapiais, kurių tarpe buvo reti unikumai mūsų Kortografijoje.

Bendrai reikia pripažinti, kad S. Monikos Lietuvių Klubas sugeba pasirinkti gerus prelegentus ir temas. Juk Chicago mokslininkų suvažiavime daug tų pačių prelegentų su panašiomis temomis buvo kviešti kalbėti. Taipogi ir jų tradiciniai parengimai — Rudens balius ir Naujų Metų sutikimas visada yra atitinkamoje aukštumoje.

CHICAGO

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės — Vasario 16 d. šventės minėjimas įvyks vasario 15 d. Tą dieną švėsime 52-rius m. nuo Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo ir laisvos suvereninės valstybės atkūrimo ir kartu prisiminsime ir pagerbsime Nepriklausomybės kovose, 1941 m. visuotiname tautos sukilime, Sibiro tremtyje, kalėjimuose ir vėlesnėse partizaninėse kovose žuvusius ir mirusius tautiečius.

Nors Sovietų Rusijai pavyko jėga pavergti Lietuvą, bet dvasiniai palaužti tautos laisvės siekimo nepavyko. Tik maža dalelė fanati-

kų, savanaudžių ir karjeristų savanoriškai ėmėsi talpininkauti okupantams, gi dauguma tautos siekia ir sieks laisvės atgavimo ir nepriklausomos valstybės atstatymo.

Žuvusių ir mirusių už laisvę pagerbimas įvyks vasario 14 d., 12 val. Jaunimo Centre. Prie paminklo bus padėtas vainikas, aukūre uždegta ugnis ir įvyks trumpas mirusių pagerbimo iškilmės.

Vasario 15 d., 12 val. šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios, kurias atnašaus vysk. V. Brizgys, pamokslą pasakys kun. Antanas Mišūnas. Mišių metu giedos Dainavos ansamblis. 10 val. ryto Tėviškės liut.-evang. parapijos bažnyčioje bus pamaldos. Pamaldas atlaikys kun. Antanas Pauperas. Vėliau, 2 val. p. p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje įvyks minėjimo iškilmingoji ir meninė dalis.

Minėjimą rengia Chicago Lietuvos Taryba.

(m. n.)

M A L E

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
ALL AROUND MACHINISTS
ON ENGINE & TURRET LATHES
NUMERIAL CONTROL DRILLS.

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance.

FOR DAY & NIGHT SHIFTS
Steady work, overtime and fringe benefits.

Contact Personnel Dept.
DIAMOND AUTOMATION, INC.
23400 HAGGERTY RD.
FARMINGTON, MICH.
476-7100
An Equal Opportunity Employer (9-18)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN OR
1ST CLASS SKILLED
TOOL MAKERS

We need top-notch Tool Makers for 2d shift. Must have at least 5 years experience in the trade. Excellent hourly rate. Paid fringe benefits, opportunity to work overtime.

Apply or call 943-5700
PARKER HANNIFIN CORP.
30240 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Ohio
An Equal Opportunity Employer (4-10)

KNYGA, APIE KURIĄ VISI KALBA...

AR TURITE?

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. R. Spalio romaną "Rezistencija"
Kaina 6 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Nenuilstamam kovotojui už Lietuvos laisvę
VACLOVUI ALKSNINIUI
mirus, liūdime kartu ir gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai GABRIELEI, sūnums VYTAUTUI ir ALGIRDUI, broliui VINCUI ir visiems artimiesiems

Laisvės Kovotojui Bostone